

Avalik arvamus koostööst Põhjamaadega

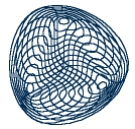
EESTI/LÄTI/LEEDU
Veebruar/Märts 2018

Tellija:

Põhjamaade Ministrite
Nõukogu esindus Eestis

Informatsioon küsitluse kohta

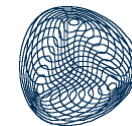
Põhjamaade Ministrite Nõukogu esinduse poolt tellituna viidi läbi telefoniküsitlus Eestis, Lätis ja Leedus.

Eestis toimus küsitlus 19. veebruarist kuni 3. märtsini, küsitleti 600 Eesti elanikku vanuses 16 aastat ja rohkem.

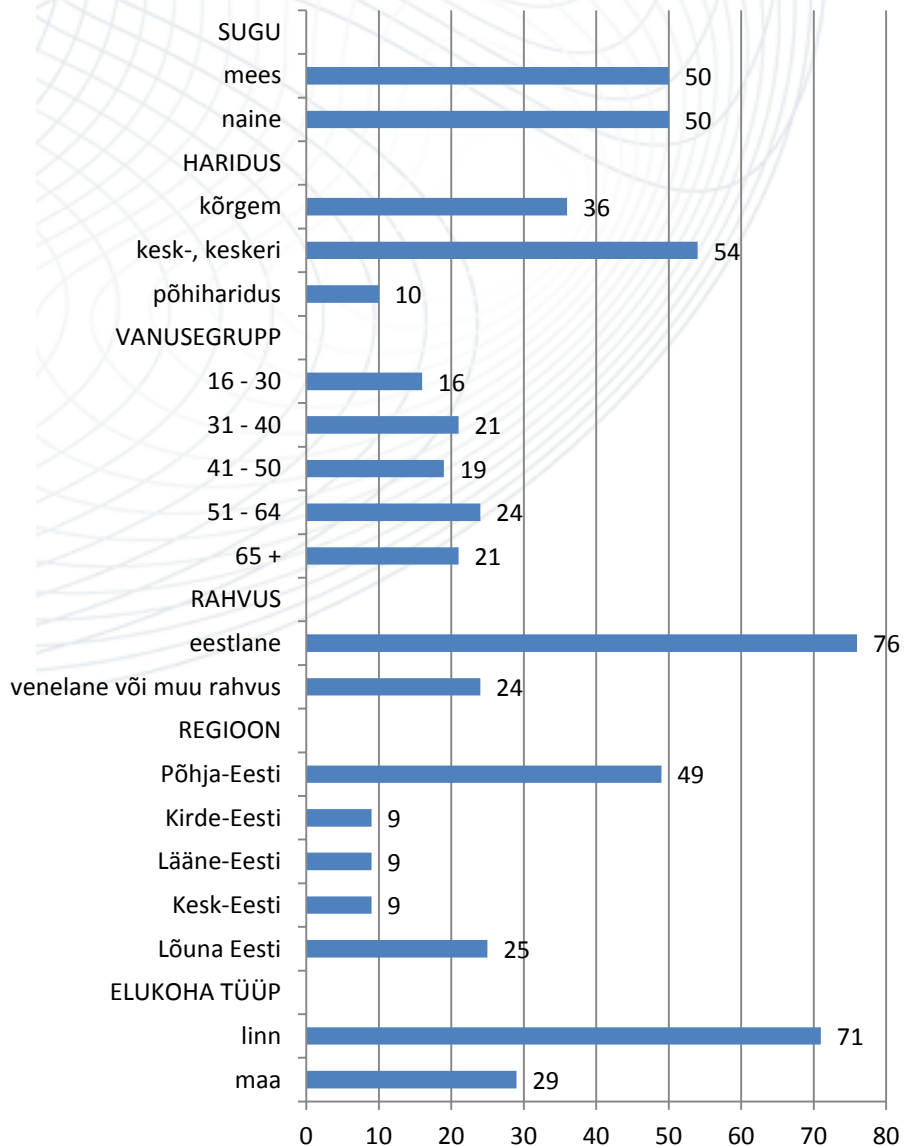
Lätis toimus küsitlus 16. kuni 22. veebruarini, küsitleti 602 Läti elanikku vanuses 16 aastat ja rohkem. Küsitluse teostas firma Latvian Facts.

Leedus toimus küsitlus 19. veebruarist kuni 9. märtsini, küsitleti 603 Leedu elanikku vanuses 16 aastat ja rohkem. Küsitluse teostas firma Baltic Surveys.

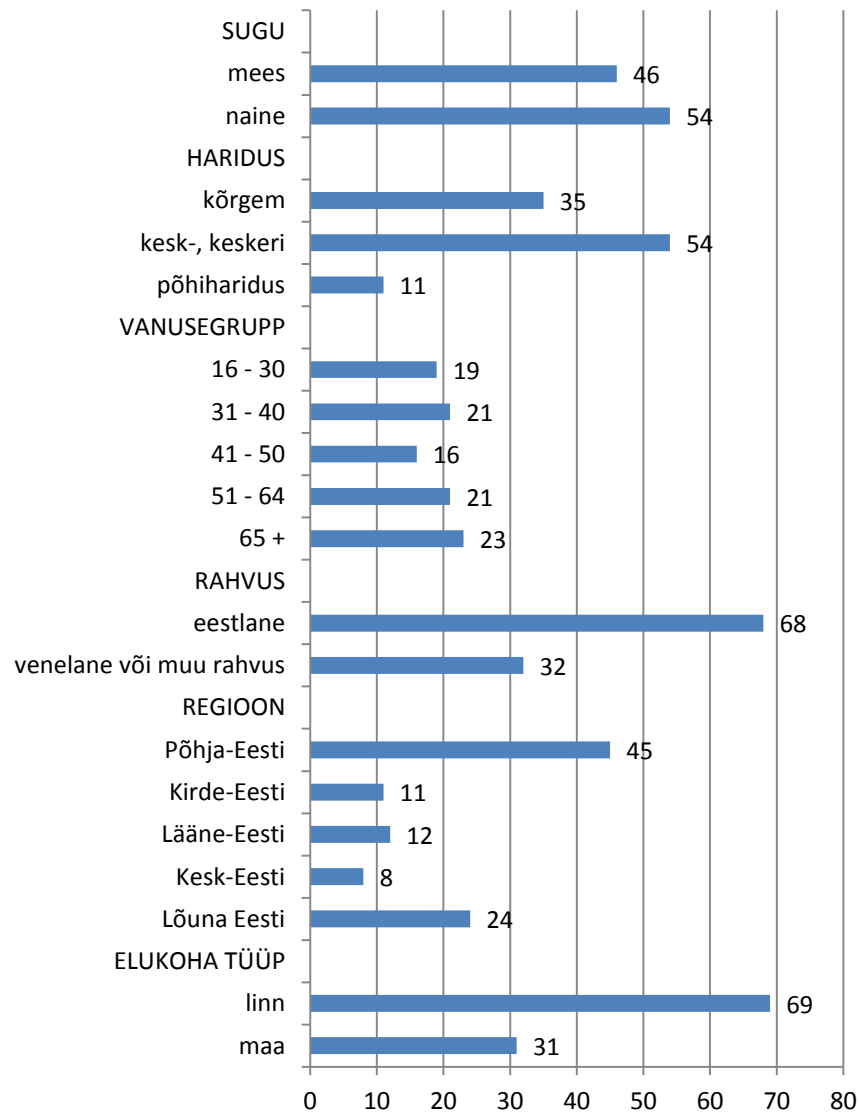
VALIM

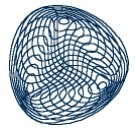

KAALUMATA

KAALUTUD

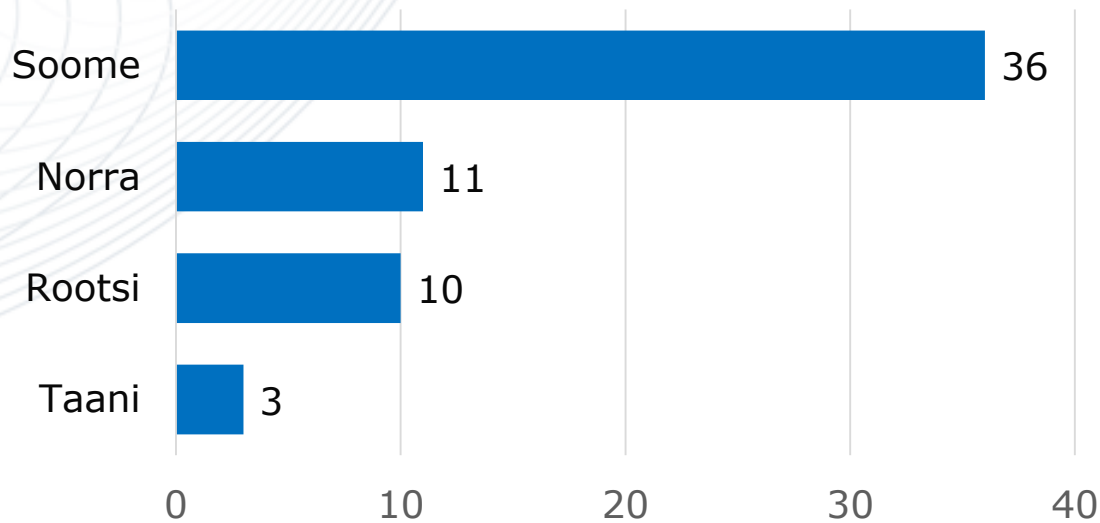

Täiendav taustatunnus

Lisaks sotsiaal-demograafilistele taustatunnustele küsiti küsitletutelt ka seda, kas nad on kunagi elanud pikemat aega /rohkem kui pool aastat/ mõnes Põhjamaas.

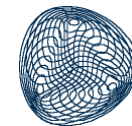
Seda oli teinud 56 vastajat ehk 9 protsenti küsitletutest.

Neist enamik (36) Soomes, 11 Norras, 10 Rootsis ja 3 Taanis.

ÜLDKOKKUVÕTE

Kokkuvõte -1

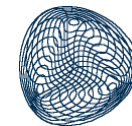
On üsna ootuspärane, et kõigis kolmes Balti riigis domineerivad positiivsed hoiakud tiheda koostöö osas Põhjamaadega.

Küsitlustulemused kinnitavad, et head koostööd Põhjamaadega peetakse tähtsaks ning inimesed sooviksid näha veelgi tihedamat koostööd Balti- ja Põhjamaade vahel.

Vastustes küsimusele Põhjamaade koostöö osaks olevate kohtumiste ja institutsioonide kohta leiab valdav enamus Balti riikide elanikest, et nad sooviksid näha oma riikide tihedamat koostööd nende institutsioonidega.

Hinnates peamisi eeldusi Balti- ja Põhjamaade koostööks, nõustub enamik küsitletutest seisukohaga, et väikeriigid peavadki tegema omavahelist koostööd. Oluliseks peetakse ka geograafilist lähedust, jagatud väärtusi ning kultuurilist sarnasust.

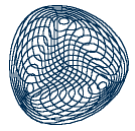
Kokkuvõte - 2

Küsitletute arvates on kõige olulisemateks koostöövaldkondadeks majandus, haridus ja teadus, turism, kultuur ning innovatsioon ja uued tehnoloogiad.

Seitsmest küsimustikus välja pakutud võimalikust kasust, mida Balti riigid võivad saada koostööst Põhjamaadega, valisid küsitletud kõige sagedamini võimaluse üksteiselt õppida, kaubavahetuse ja konkurentsivõime suurenemise ning võimaluse õpingute või töö eesmärgil vabalt ringi liikuda.

Balti riikide avalik arvamus peab Põhjamaade kõige tüüpilisemateks väärtusteks sotsiaalset heaolu, keskkonnateadlikkust ning sõna- ja arvamusvabadust.

Kokkuvõte - 3

Balti riikide elanikud usuvad, et nende riigid suudaks Põhjamaadele pakkuda tööjõudu ja inimressurssi, võimalusi turismiks ning tutvumiseks Balti riikide kultuuripärandi ja kultuuriväärtustega.

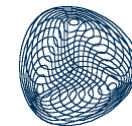
Et Eesti elanikud peavad Eestit juhivaks e-riigiks, siis leitakse siin kõige sagedamini, et Eesti saaks pakkuda Põhjamaadele IT-arendamise ja digiteenuseid.

Leedus on esikohal innovatsioon ja teadussaavutused, kuid selle kõrval ka loodusressursid.

Põhjamaade negatiivsetest külgedest tõstetakse esile eelkõige liigset poliitilist korrektsust ja tolerantsust suhtumises immigratsiooni ja pagulastesse (seda on kõige sagedamini mainitud Eestis), seksuaalvähemustesse ja samasooliste abieludesse (Lätis), aga ka ülepingutatud soolist võrdõiguslikkust ning sellekohast haridust.

Leedus on aga esikohal laste õiguste kaitse ning sekkumine inimeste pere-ellu (laste peredest lahutamine). Sellekohaseid materjale on ilmunud Leedu ajakirjanduses.

Kokkuvõte - 4

Küsitlertut paluti öelda, kes Põhjamaadega seotud isikutest või tegelastest neile kõigepealt meenub. Kui Lätis ja Leedus meenuvad inimestele esimesena erinevad tegelased kirjandusest või mütoloogiast, siis Eestis meenuvad vastajatele kõige sagedamini poliitikud, eriti Soomest.

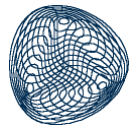
Lätis ja Leedus anti sellele küsimusele kõige sagedamini vastuseid nagu "trollid", "jõuluvana", "Karlsson Katuselt", "viikingid".

Eestis aga leidis sagedaseimat nimetamist Soome praegune president Sauli Niinistö ning eelmised presidendid Tarja Halonen ja Urho Kaleva Kekkonen. Lisaks muidugi Rootsi kuningas, kelle puhul nimetati nii praegust kui ka ajaloost tuntud monarhe, kes on Eesti ajaloos olulist rolli mänginud.

Astrid Lindgren on muidugi tuntud kõigis kolmes Balti riigis, samuti on inimestel meeles endine Rootsi peaminister Olof Palme.

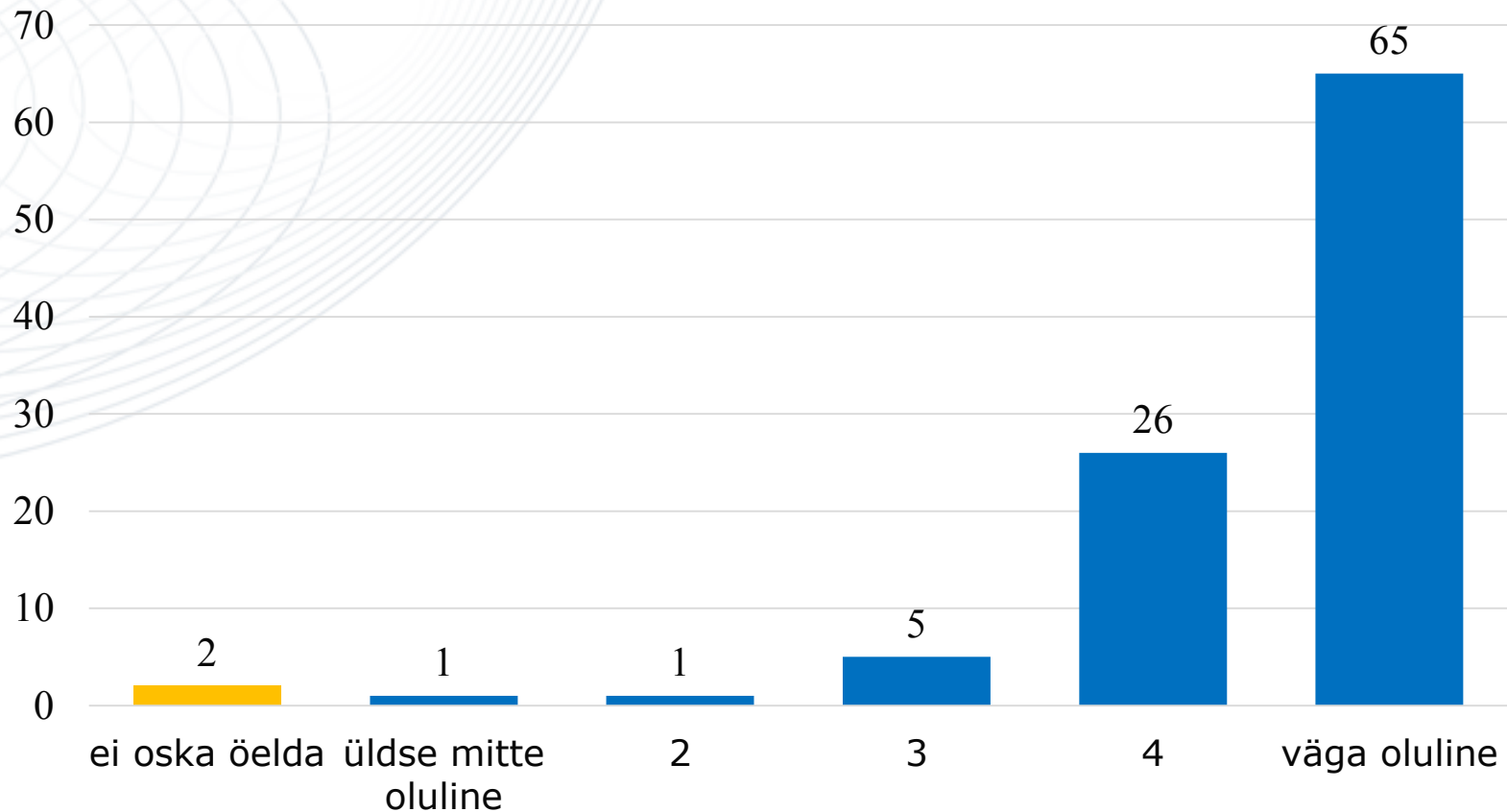
HOIAKUD KOOSTÖÖ KOHTA PÕHJAMAADEGA

Põhjamaadega koostöö olulisus

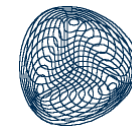
Kui oluline on Teie arvates hea koostöö Põhjamaadega?

/viiepallisel skaalal, kus "1" on "üldse mitte oluline" ja "5" – "väga oluline"/

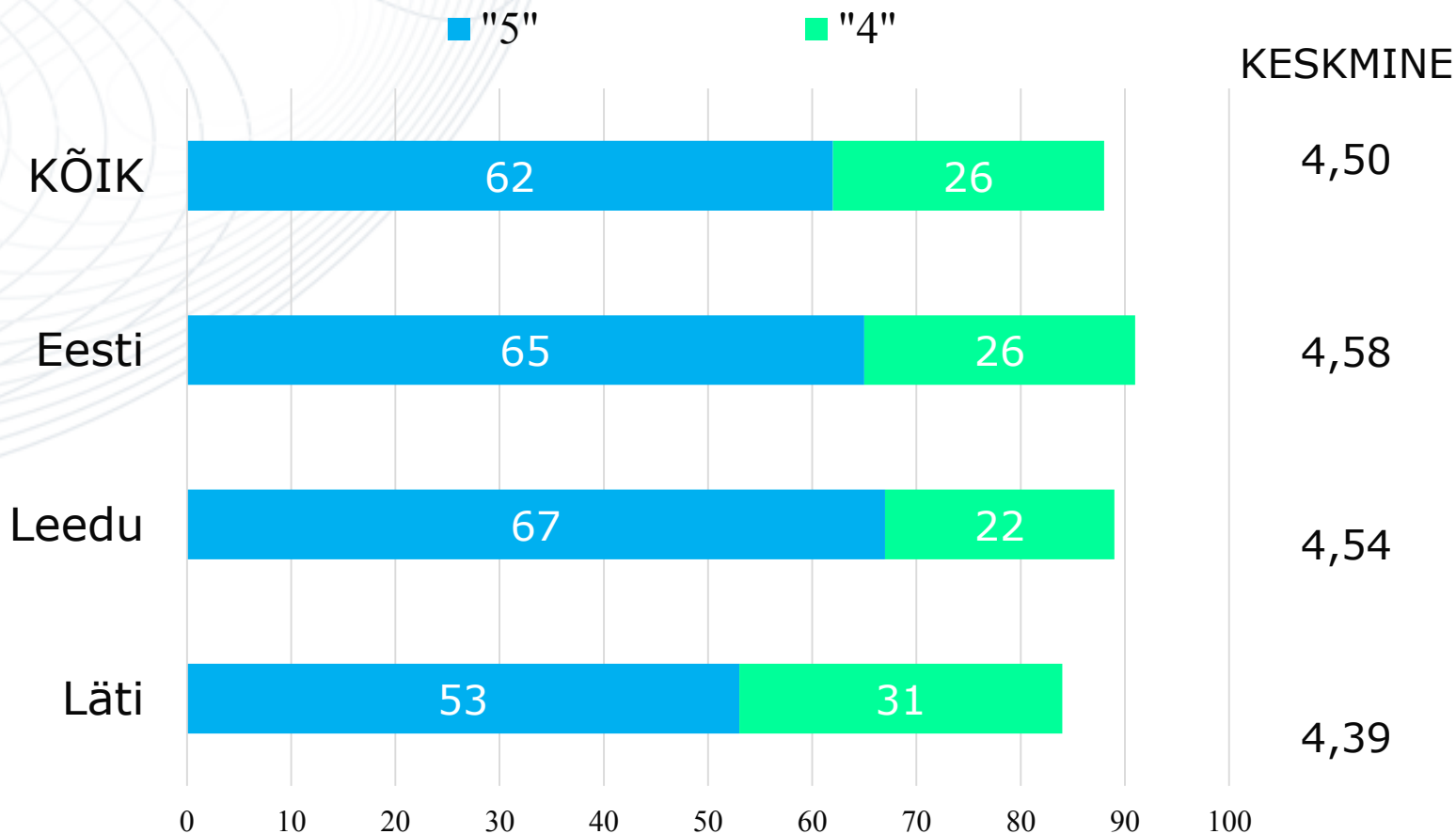

KESKMINE: 4,58

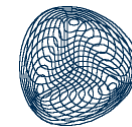
Põhjamaadega koostöö olulisus

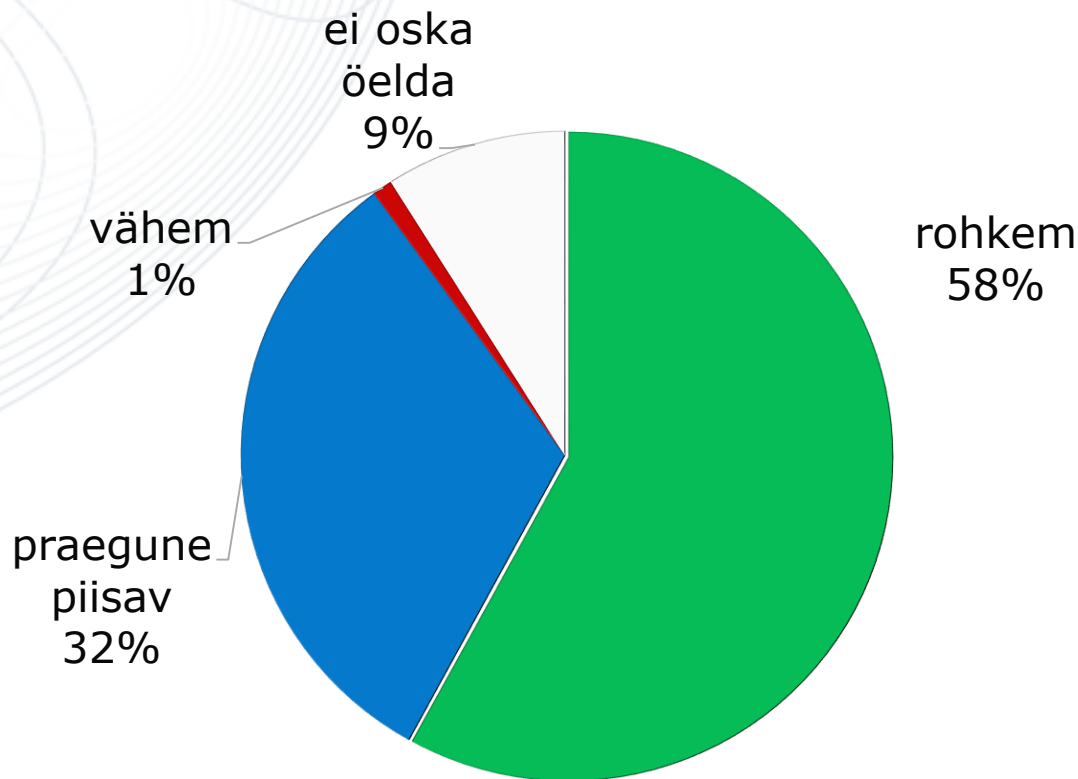
/viiepallisel skaalal, kus "1" on "üldse mitte oluline" ja "5" – "väga oluline"/

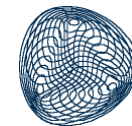
Kuidas Te hindate praegust koostööd Põhjamaadega?

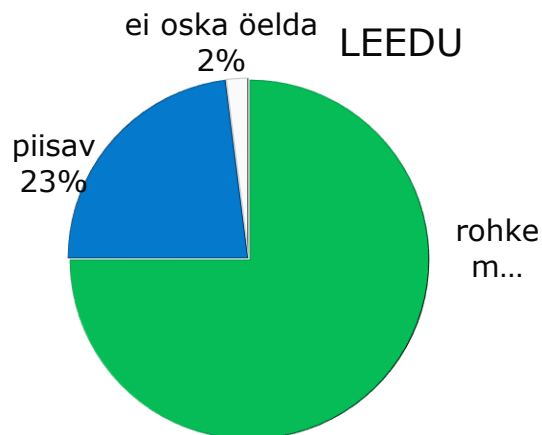
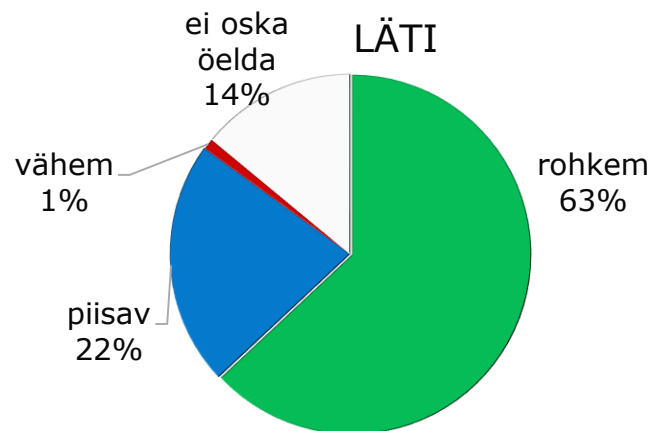
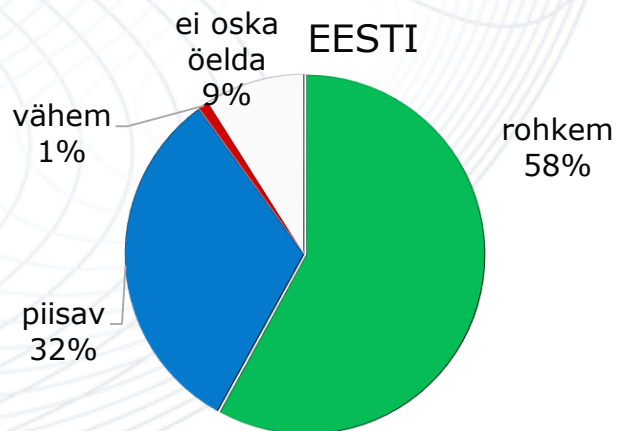
Kas sooviksite näha rohkem või vähem koostööd või on praegune koostöö piisav?

Kuidas Te hindate praegust koostööd Põhjamaadega?

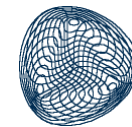

Kas sooviksite näha rohkem või vähem koostööd või on praegune koostöö piisav?

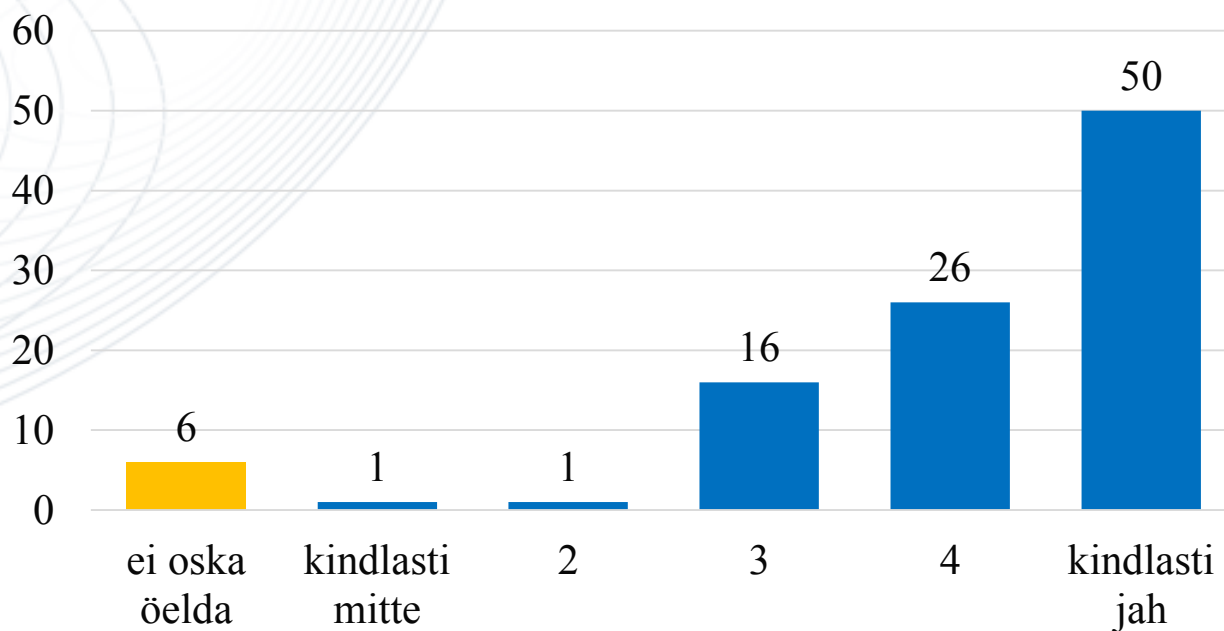
	KÕIK
Rohkem	67%
Praegune piisav	25%
Vähem	1%
Ei oska öelda	7%

Koostöö Põhjamaade institutsioonidega

Kas sooviksite, et Eesti oleks senisest tihedamalt integreeritud Põhjamaade institutsioonide koostöösse?

/viiepallisel skaalal, kus "1" on "kindlasti mitte" ja "5" – "kindlasti jah"

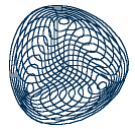

ÜLDINE SKAALA-
KESKMINE: 4,31

16 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 64	65+
4,10	4,35	4,23	4,36	4,46

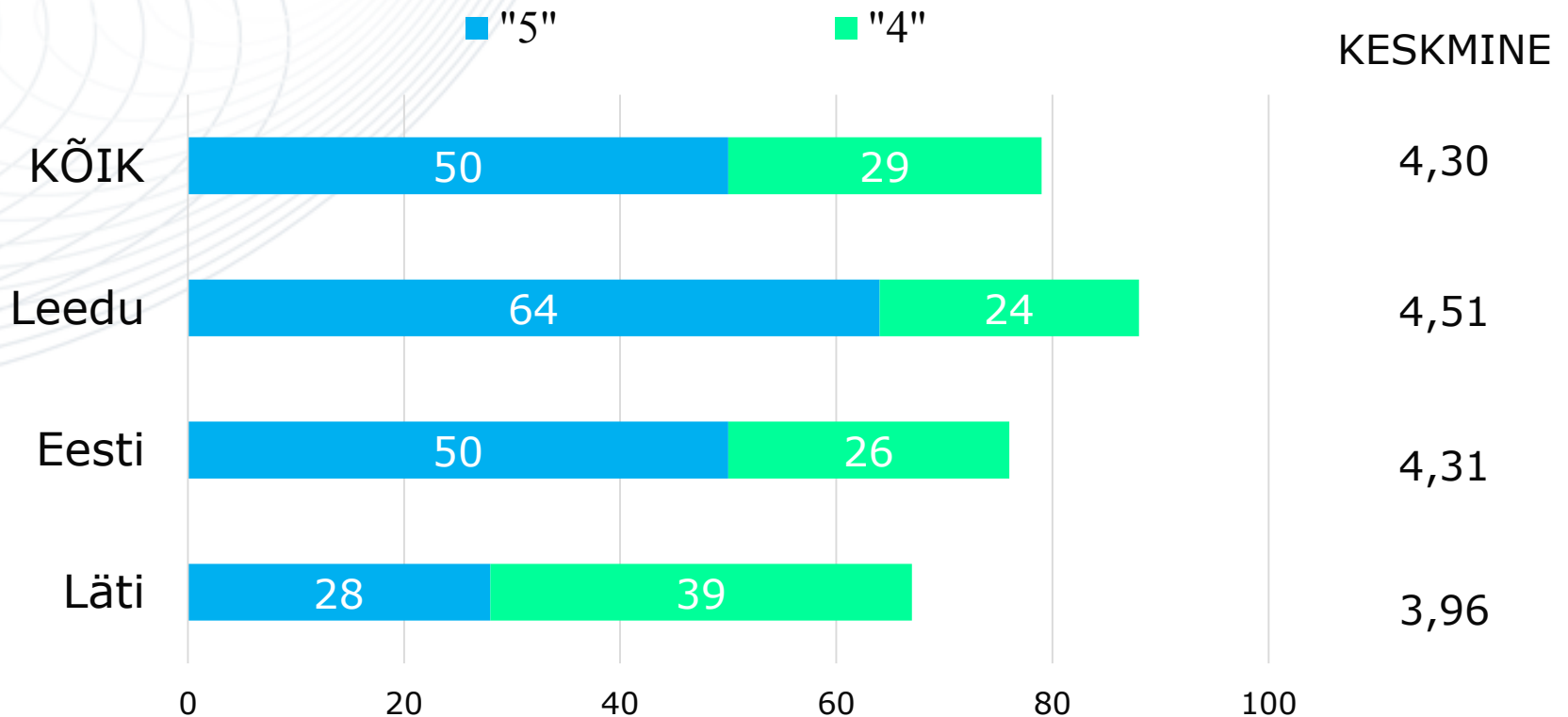
Kõige vanemate vastajate keskmine hinnang on kõrgem

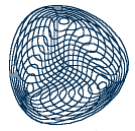
Koostöö Põhjamaade institutsioonidega

Kas sooviksite, et Eesti/Läti/Leedu oleks senisest tihedamalt integreeritud Põhjamaade institutsioonide koostöösse?

/viiepallisel skaalal, kus "1" on "kindlasti mitte" ja "5" – "kindlasti jah"

Kommentaarid

91 protsenti Eesti elanikkonnast peab koostööd Põhjamaadega väga või küllaltki oluliseks.

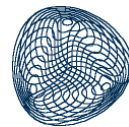
Kolmandik küsitletutest peab praegust koostööd piisavaks, kuid 58 protsenti sooviks näha Eesti ja Põhjamaade vahel rohkem koostööd. Koostöö vähenemist sooviks vaid üks protsent.

Kolm neljandikku küsitletutest sooviks ka Eesti senisest tihedamat integreeritust Põhjamaade institutsioonide koostöösse.

Kõikides neis küsimustes on erinevad vastanute grupid sarnastel seiskohtadel, kohati erineb vaid väljendatud soovi intensiivsus (kas seda hinnatakse viiepallisel skaalal hindegaga "5" või "4").

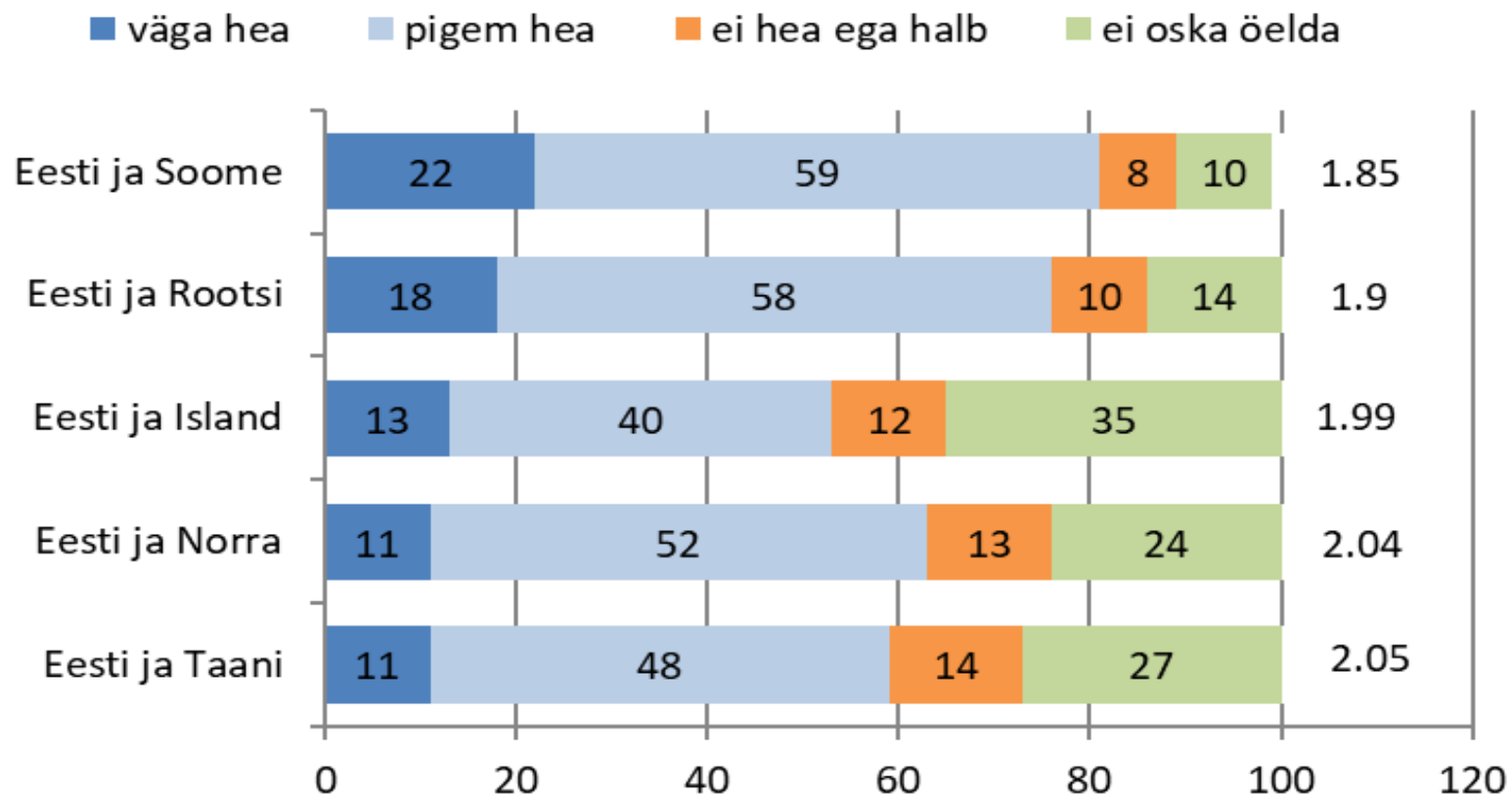
Näiteks tihedamat kaasamist Põhjamaade institutsioonide koostöösse hindavad viiepallisel skaalal keskmiselt olulisemaks üle 65-aastased vastajad ("kindlasti jah" vastanuid 59%), vähem oluliseks kuni 30-aastased (37%).

Positiivne suhtumine koostöösse Põhjamaadega ja selle tihendamisse domineerib kõigis kolmes Balti riigis.

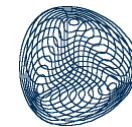
Hinnang suhetele Eesti ja Põhjamaade vahel

Kevadel 2016 viis Turu-uuringute AS Rootsi saatkonna tellimusel läbi elanikkonna küsitluse, milles paluti hinnata Eesti ja viie Põhjamaa suhete hetkeseisu. Parimaks peeti koostööd Soome ja Rootsiga.

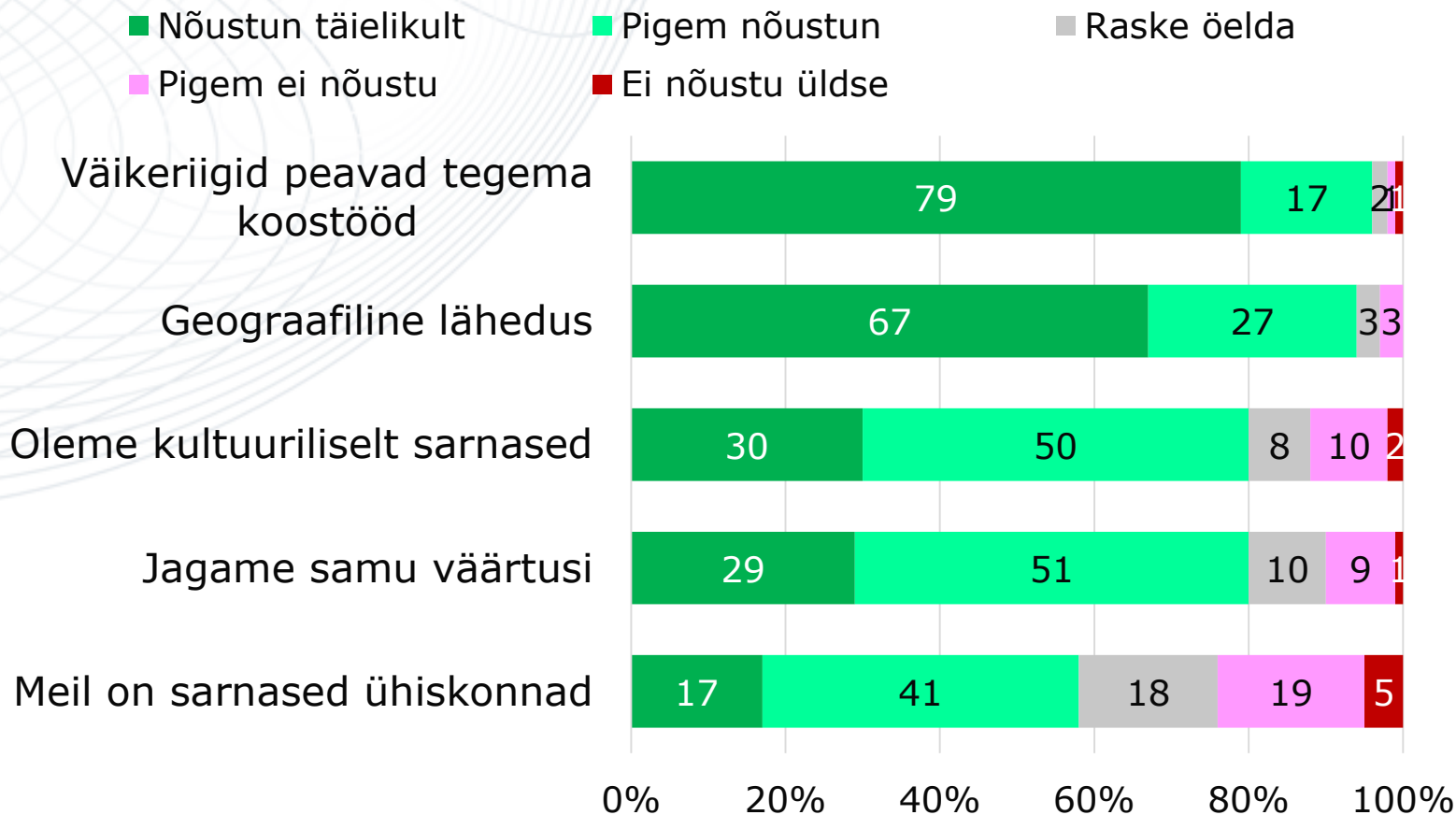

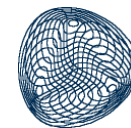
EELDUSED KOOSTÖÖKS, OLULISEMAD
KOOSTÖÖ VALDKONNAD JA KASU KOOSTÖÖST

Eeldused koostööks Põhjamaadega

Mis on teie arvates olulised eeldused koostööks Põhjamaadega?

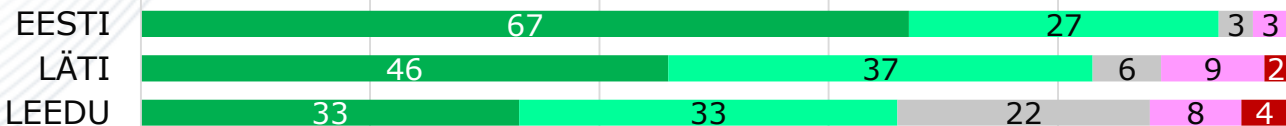
Eeldused koostööks Põhjamaadega

■ Nõustun täielikult ■ Pigem nõustun ■ Raske öelda ■ Pigem ei nõustu ■ Ei nõustu üldse

Väikeriigid peavad tegema koostööd

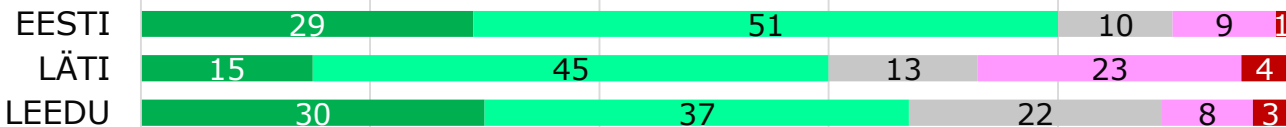
Geograafiline lähedus

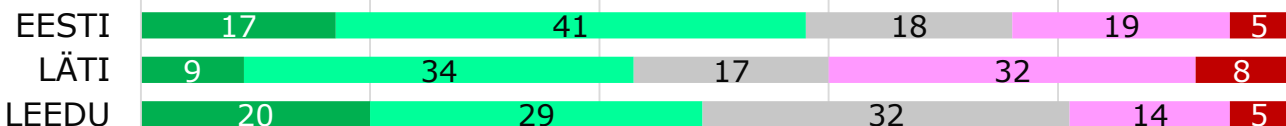
Oleme kultuuriliselt sarnased

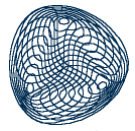
Jagame samu väärtusi

Meil on sarnased ühiskonnad

0% 20% 40% 60% 80% 100%

Kommentaariid

Valdav enamus (üle 90 protsendi) Eesti elanikkonnast nõustub sellega, et koostöö eeldusteks on geograafiline lähedus ning see, et väikeriigid peavad omavahel koostööd tegema.

Umbes kümne protsendi vastanute puhul tekitab vastuväited see, et meil on Põhjamaadega sarnased väärtused ja kultuur. Keskmisest enam ei nõustu nende väidetega venekeelsed ja kuni 30 aastased vastajad.

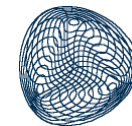
Sellega, et meil on sarnased ühiskonnad, nõustub 58% ja ei nõustu 24% küsitletutest. Selle väite puhul olulised erinevused vanusegruppide ja eri emakeelega vastajate vahel puuduvad.

Kui väikeriikide koostöö vajadust tunnistavad ka üle 90 protsendi Läti ja Leedu elanikest, siis arusaam geograafilisest lähedusest kahaneb põhjast lõuna suunas: suurim on see Eestis (94%), väikseim Leedus (66%).

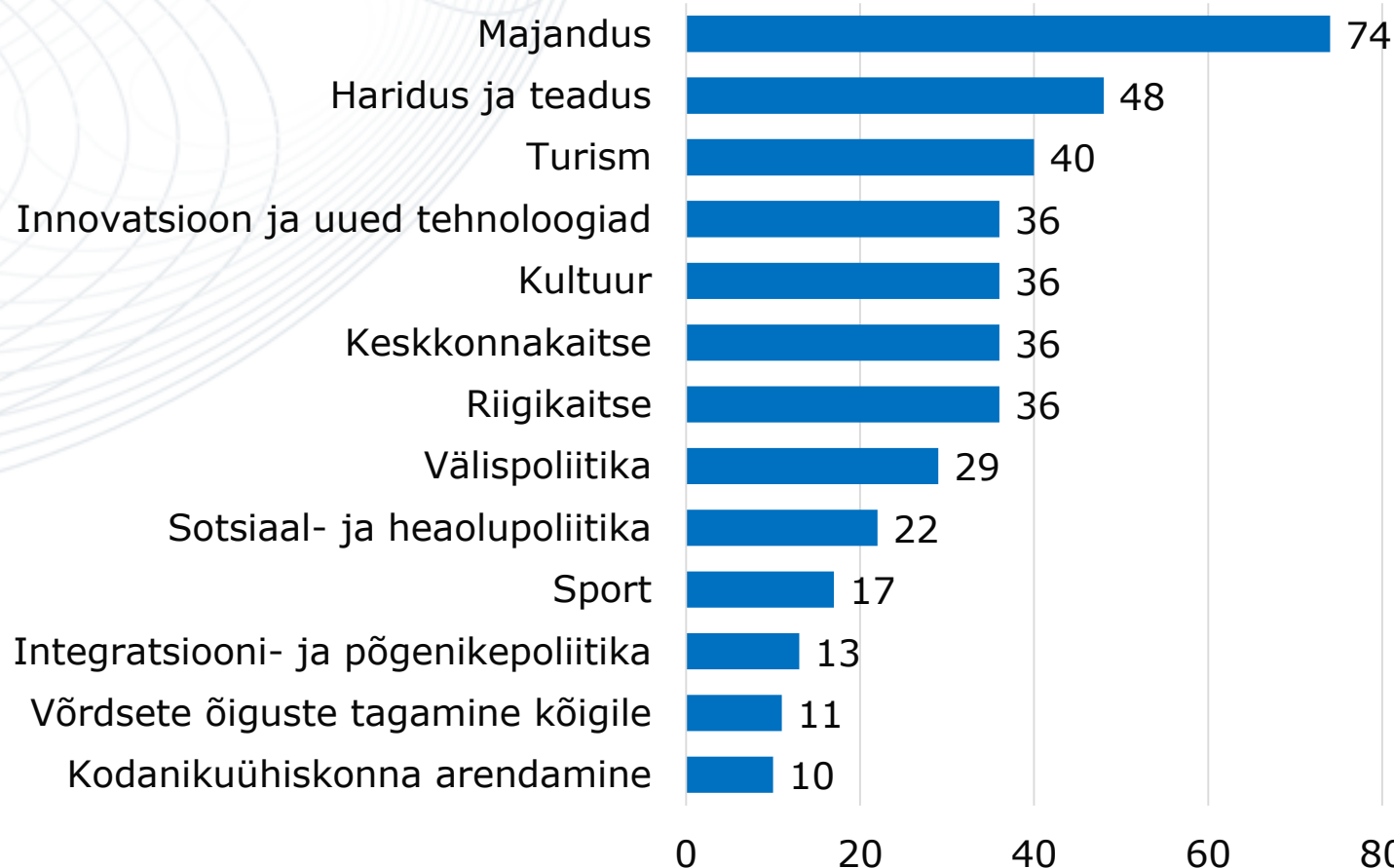
Kultuurilise läheduse ja sarnaste väärtuste osas on Lätis ja Leedus nõustujate osakaal juba oluliselt Eestist väiksem.

Kõige vähem nõustutakse kõigis kolmes riigis sarnase ühiskonnakorralduse argumendiga.

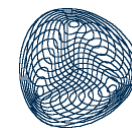
Olulisemad koostöö valdkonnad

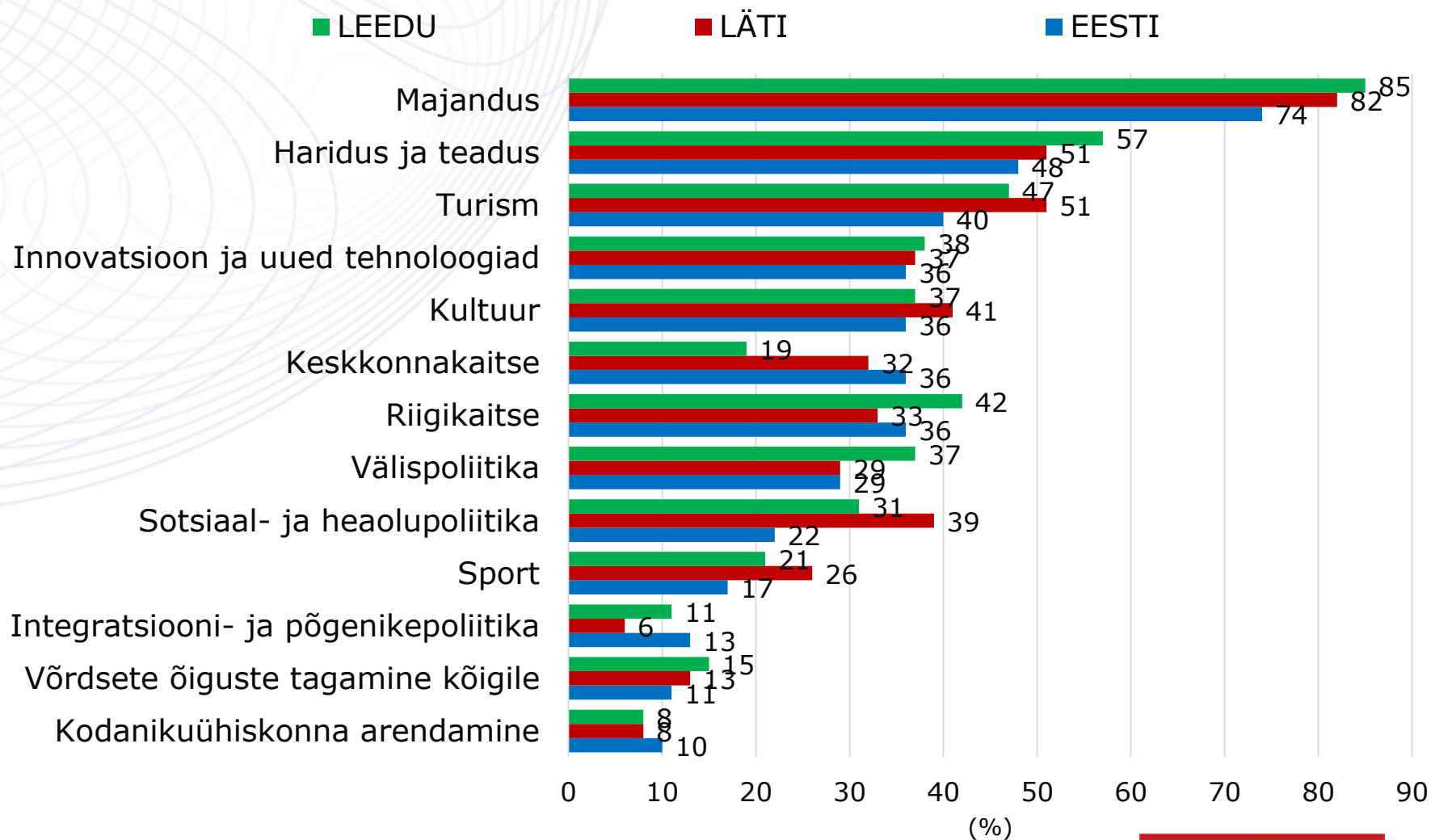
Kui mõelda Põhjamaadega tehtava koostöö erinevate valdkondade peale, siis mis neist on Teie arvates kõige olulisemad? /Maksimaalselt viis vastust/

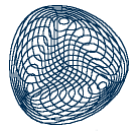
Olulisemad koostöö valdkonnad

/valida sai maksimaalselt viis vastust/

Kommentaariid: Olulisemad koostöö valdkonnad

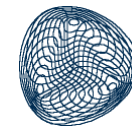
Kõige olulisemateks koostöövaldkondadeks Põhjamaadega peetakse majandust, haridust ja teadust, turismi, kultuuri ning innovatsiooni ja uusi tehnoloogiaid.

Võrreldes naabritega peavad Leedu inimesed olulisemaks koostööd välis- ja kaitsepoliitikas, Lätis sotsiaal- ja heaolupoliitikates ning Eestis looduskaitse alal.

Olulisi erinevusi koostöövaldkondade tähtsustamises on meeste ja naiste hinnangutes. Naised peavad meestest olulisemaks koostööd hariduse ja teaduse valdkonnas; kultuuris ning sotsiaal- ja heaolupoliitikas. Mehed seevastu hindavad kõrgemalt koostööd innovatsiooni ja uute tehnoloogiate valdkonnas ja riigikaitstes.

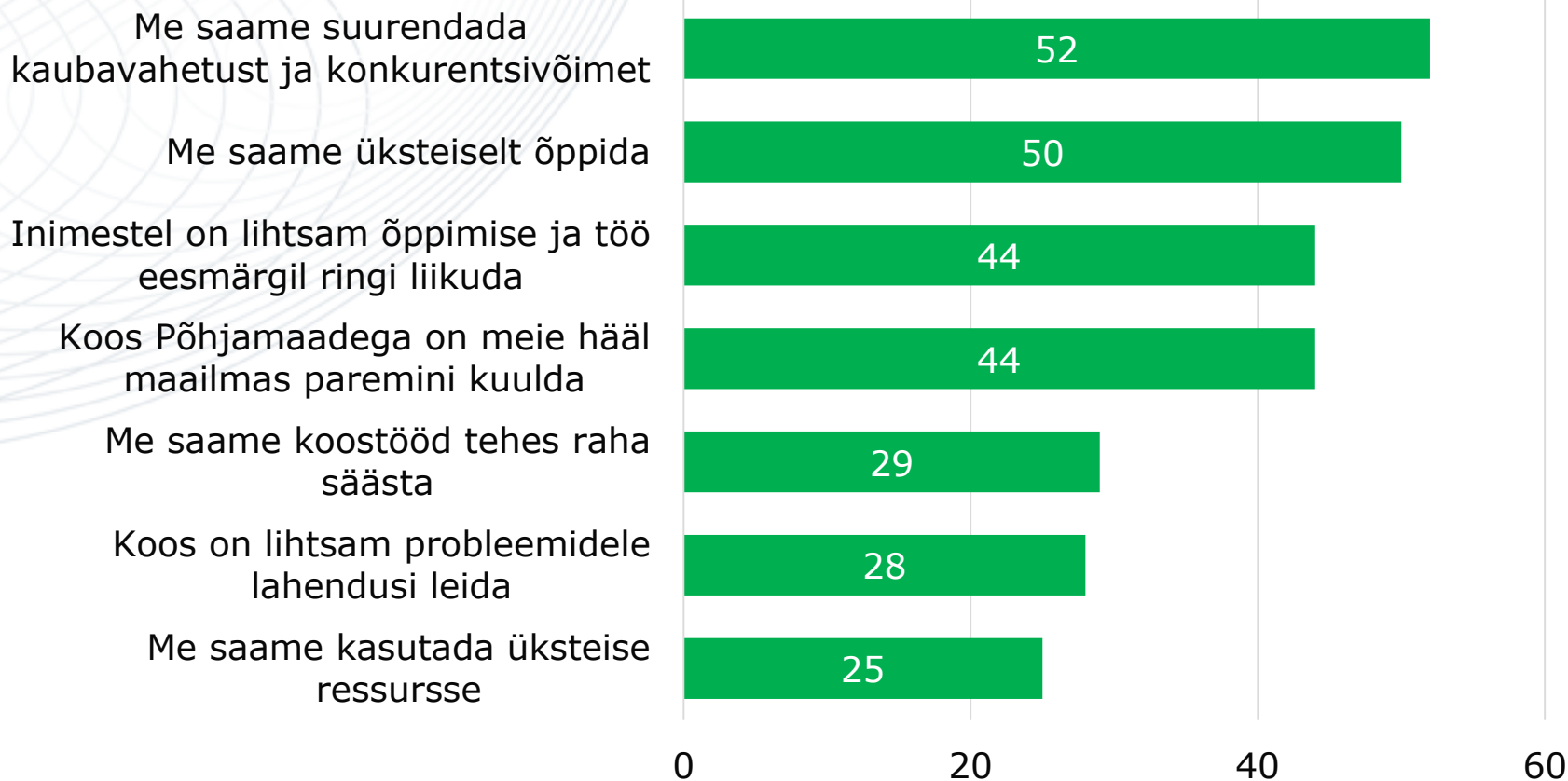
Eestis nimetavad 16-30 aastased vastajad keskmisest sagedamini haridust ja teadust (64%). Venekeelsed vastajad peavad eestlastega võrreldes oluliselt vähemtähtsaks koostööd riigikaitstes (eestlased 49%, vene- ja muukeelsed 7%).

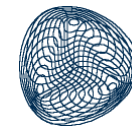
Kasu koostööst Põhjamaadega

Millised alljärgnevatest väidetest kirjeldavad Teie arvates suurimat kasu, mida annab Eesti koostöö Põhjamaadega?

/valida kolm vastust seitsmest/

Kasu koostööst Põhjamaadega

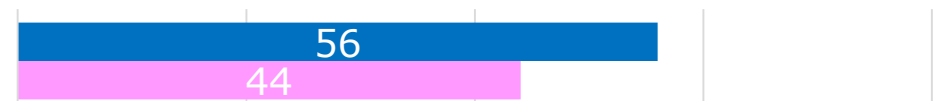
Millised alljärgnevatest väidetest kirjeldavad Teie arvates suurimat kasu, mida annab Eesti koostöö Põhjamaadega?

/valida kolm vastust seitsmest/

■ eesti

■ vene+muu

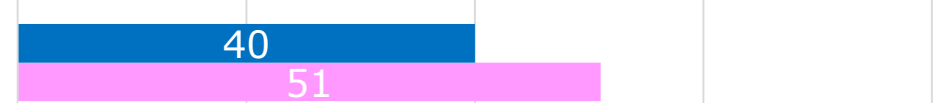
Me saame suurendada kaubavahetust ja konkurentsivõimet

Me saame üksteiselt õppida

Inimestel on lihtsam õppimise ja töö eesmärgil ringi liikuda

Koos Põhjamaadega on meie hääl maailmas paremini kuulda

Me saame koostööd tehes raha säästa

Koos on lihtsam probleemidele lahendusi leida

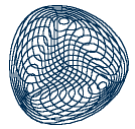

Me saame kasutada üksteise ressursse

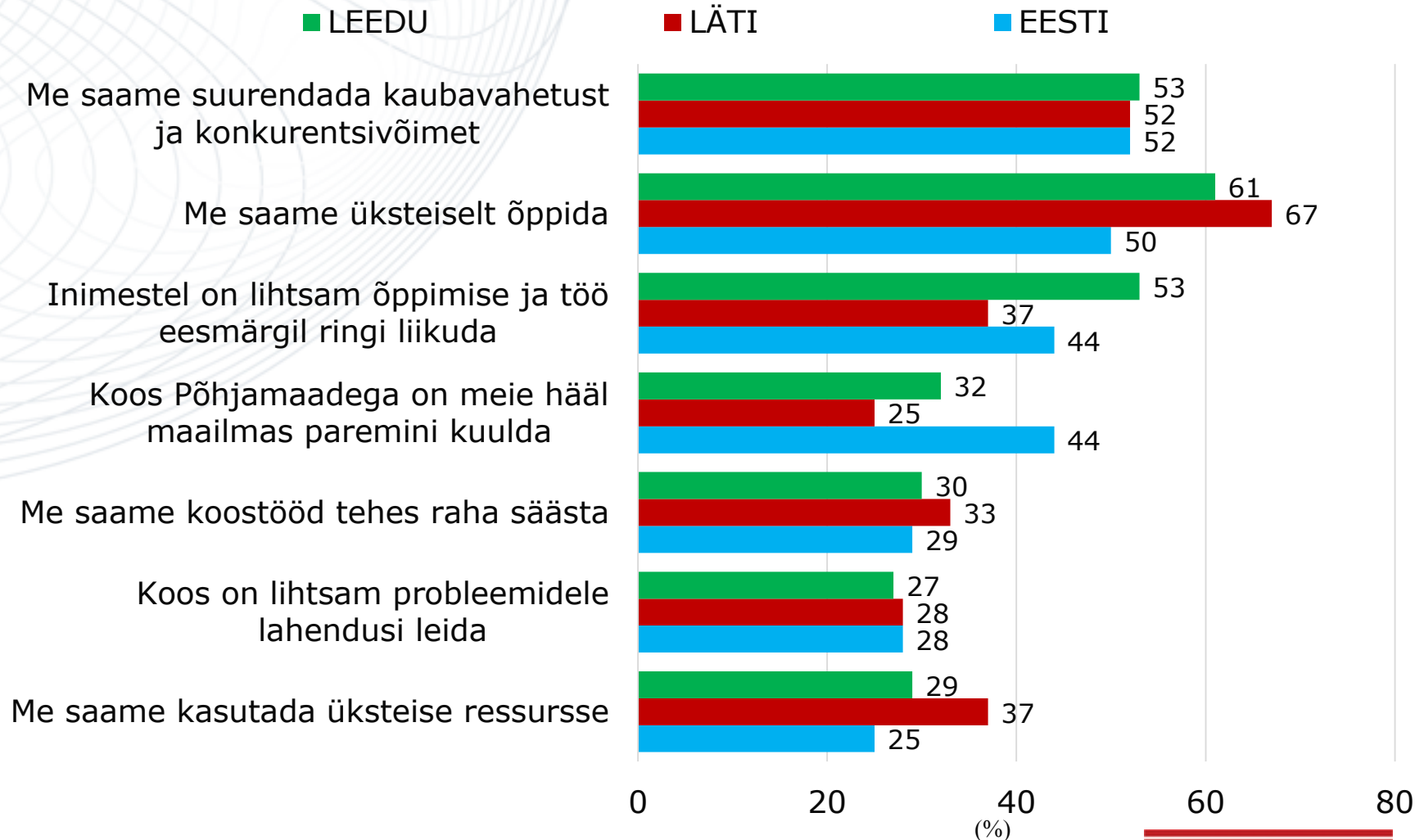

0 20 40 60 80

Kasu koostööst Põhjamaadega

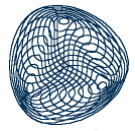

/valida sai kolm vastust seitsmest/

Kommentaariid:

Kasu koostööst Põhjamaadega

Kõige olulisemaks kasuks koostööst Põhjamaadega peetakse võimalust suurendada kaubavahetust ja konkurentsivõimet ning üksteiselt õppida. Mõlemat vastust valisid kolme hulka pooled küsitletutest.

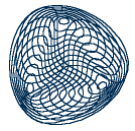
Olulisuselt kolmandal-neljandal kohal on 44 protsendiga võimalus töö ja õppimise eesmärgil ringi liikuda ning see, et koos Põhjamaadega on Eesti hääl maailmas paremini kuulda.

Ülejäänud kolme väidet valiti kolme olulisema hulka vähem.

Kui eesti emakeelega vastajatele on kõige olulisem kaubavahetus ja konkurentsivõime (56%) ning Eesti hääle kuuldavaks tegemine maailmas (52%), siis vene emakeelega vastajate jaoks on esikohal võimalus üksteiselt õppida (59%) ning töö või õppimise eesmärgil ringi liikuda (51%)

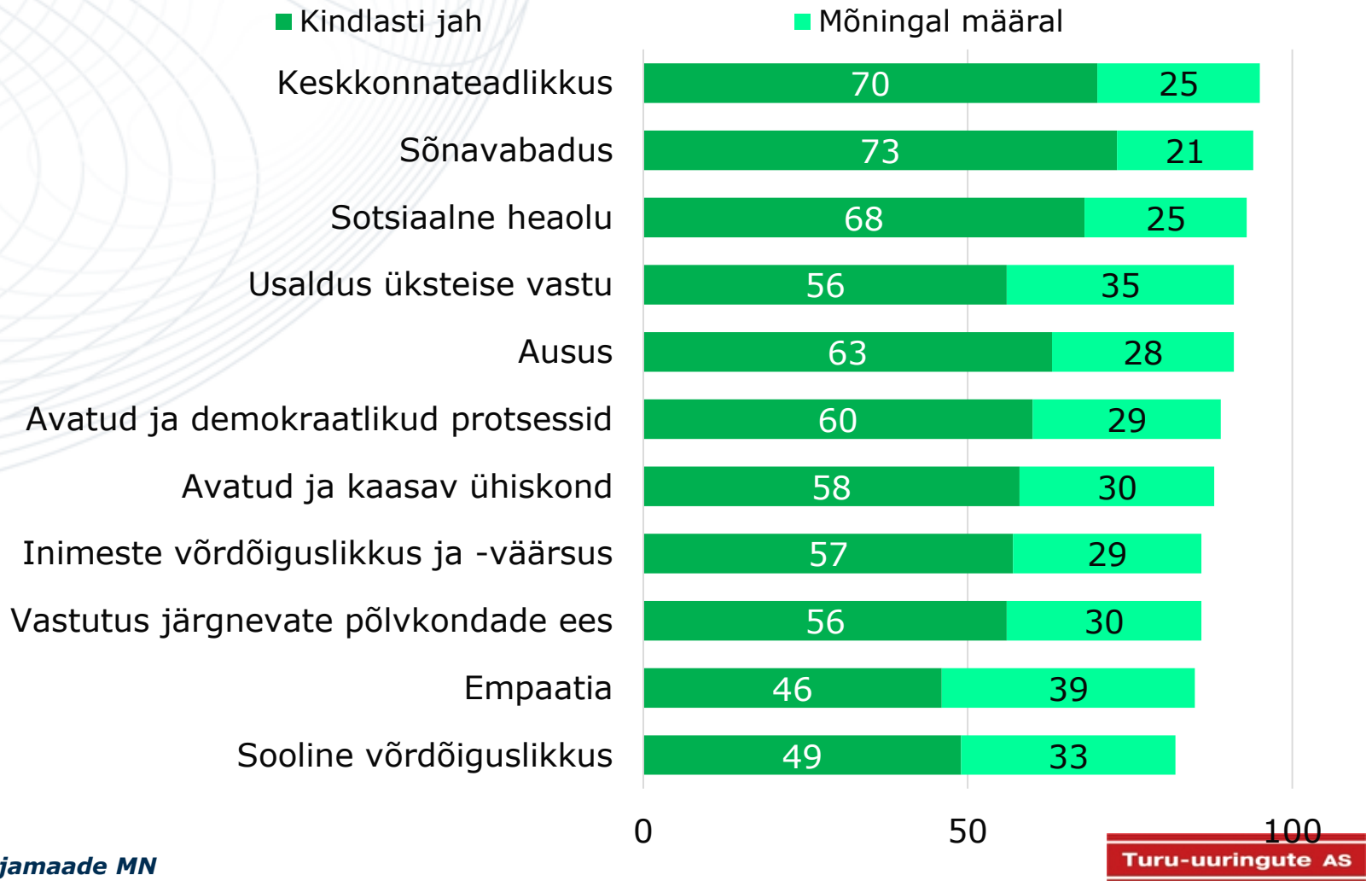
Lätis ja Leedus peetakse kõige olulisemaks üksteiselt õppimise argumenti, Leedus tähtsustatakse naabritega võrreldes enam võimalust töö- ja õppimise eesmärgil ringi liikuda, Lätis aga võimalust vastastiku üksteise ressursse kasutada.

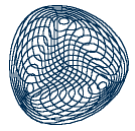
PÕHJAMAISED VÄÄRTUSED

Põhjamaade tüüpilised väärtused

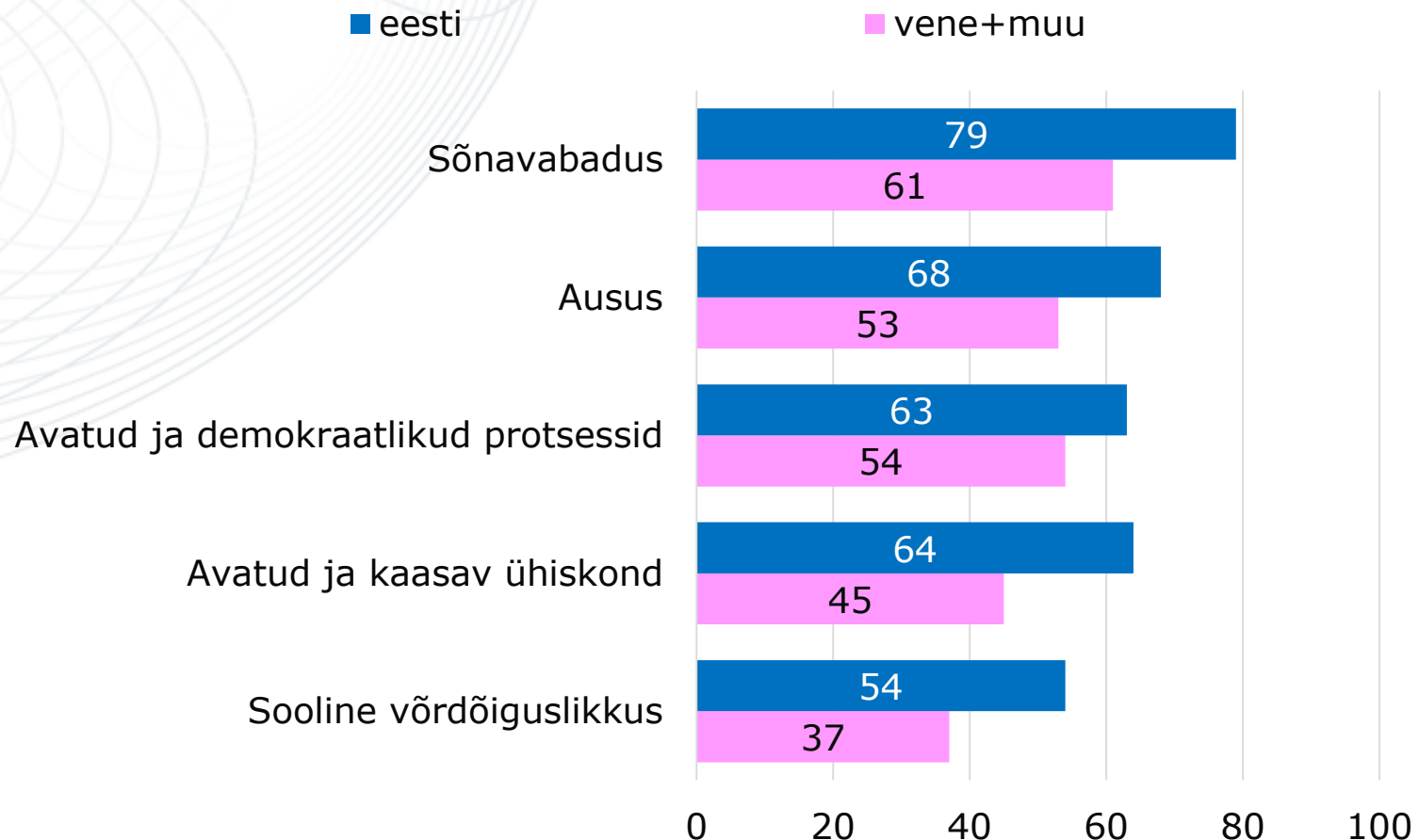
Kas leiate, et järgmised väärtused on Põhjamaade jaoks tüüpilised?

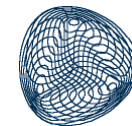
Põhjamaade tüüpilised väärtused

Kas leiate, et järgmised väärtused on Põhjamaade jaoks tüüpilised?
/kindlasti jah/

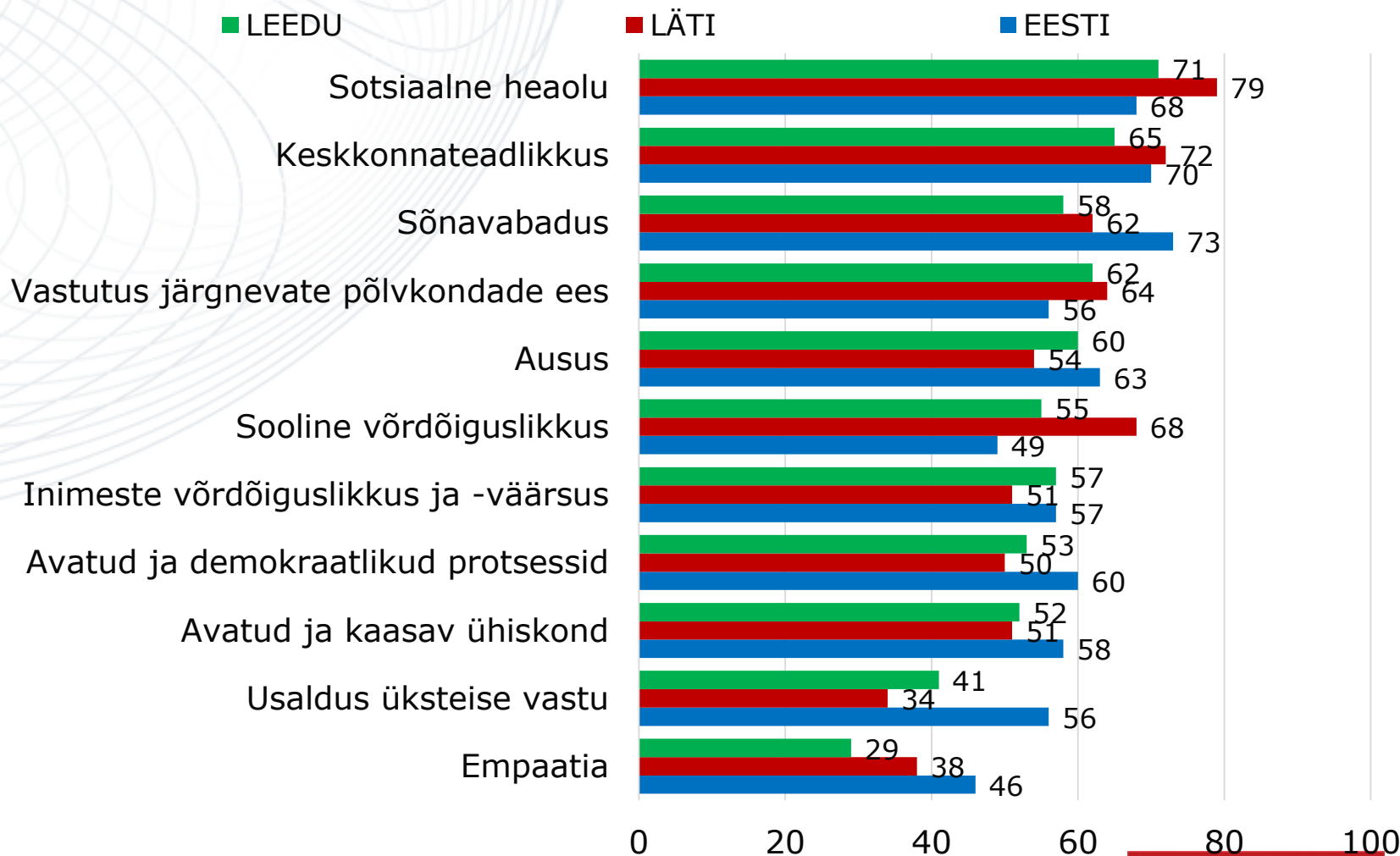

Põhjamaade tüüpilised väärtused

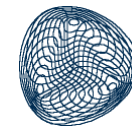
/kindlasti jah, %/

Hinnangud kolmesel skaalal: kindlasti jah, mõningal määral, ei

Kommentaariid: Põhjamaised väärtused

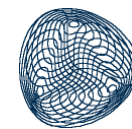
Kõiki küsitluses loetletud 11 väärtust peetakse kas kindasti või mõningal määral Põhjamaadele omasteks. Eestis peetakse Põhjamaade kõige iseloomulikumateks väärtusteks keskkonnateadlikkust, sõnavabadust ja sotsiaalset heaolu. Aga samuti ka ausust, usaldust üksteise vastu ning avatud ja demokraatlikke protsesse.

Kui enamikku väärtusi hinnatakse eesti- ja muukeelsete vastajate poolt sarnaselt, siis eesti emakeelega vastajad peavad vene- ja muukeelsetega võrreldes Põhjamaadele omasemaks sõnavabadust, ausust, avatud ja demokraatlikke protsesse ja avatud ühiskonda ning soolist võrdõiguslikkust.

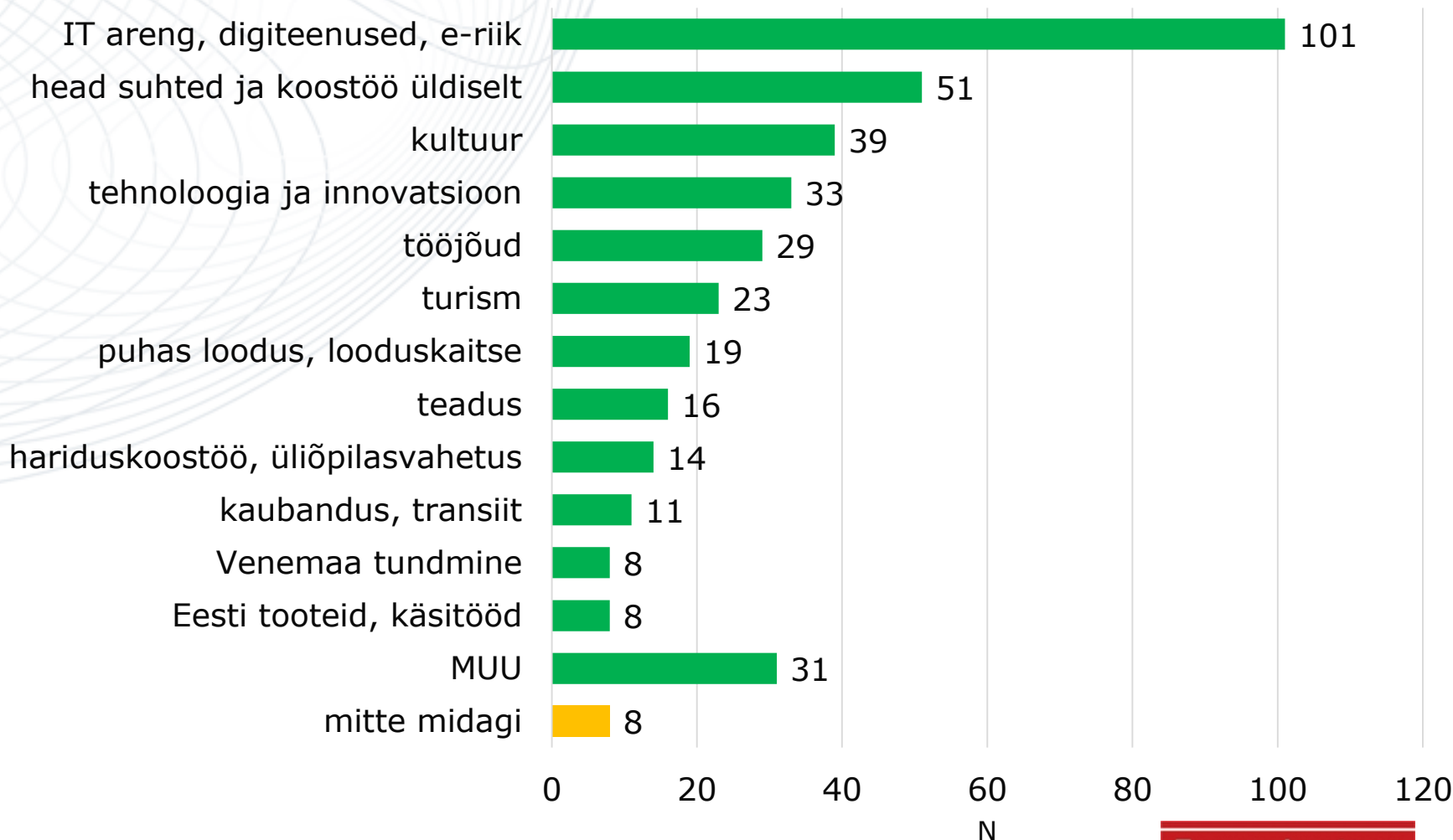
Lätis peetakse kõige iseloomulikumaks sotsiaalset heaolu ja soolist võrdõiguslikkust; Leedus sotsiaalset heaolu ja keskkonnateadlikkust. Eestis peetakse naabritega võrreldes olulisemaks ka demokraatlikke väärtusi, usaldust ja empaatiat.

MIDA VÕIKSID EESTI/LÄTI/LEEDU
OMALT POOLT PÕJAMAADELE PAKKUDA

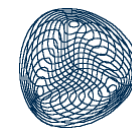
Mida võiks Eesti Põhjamaadele pakkuda?

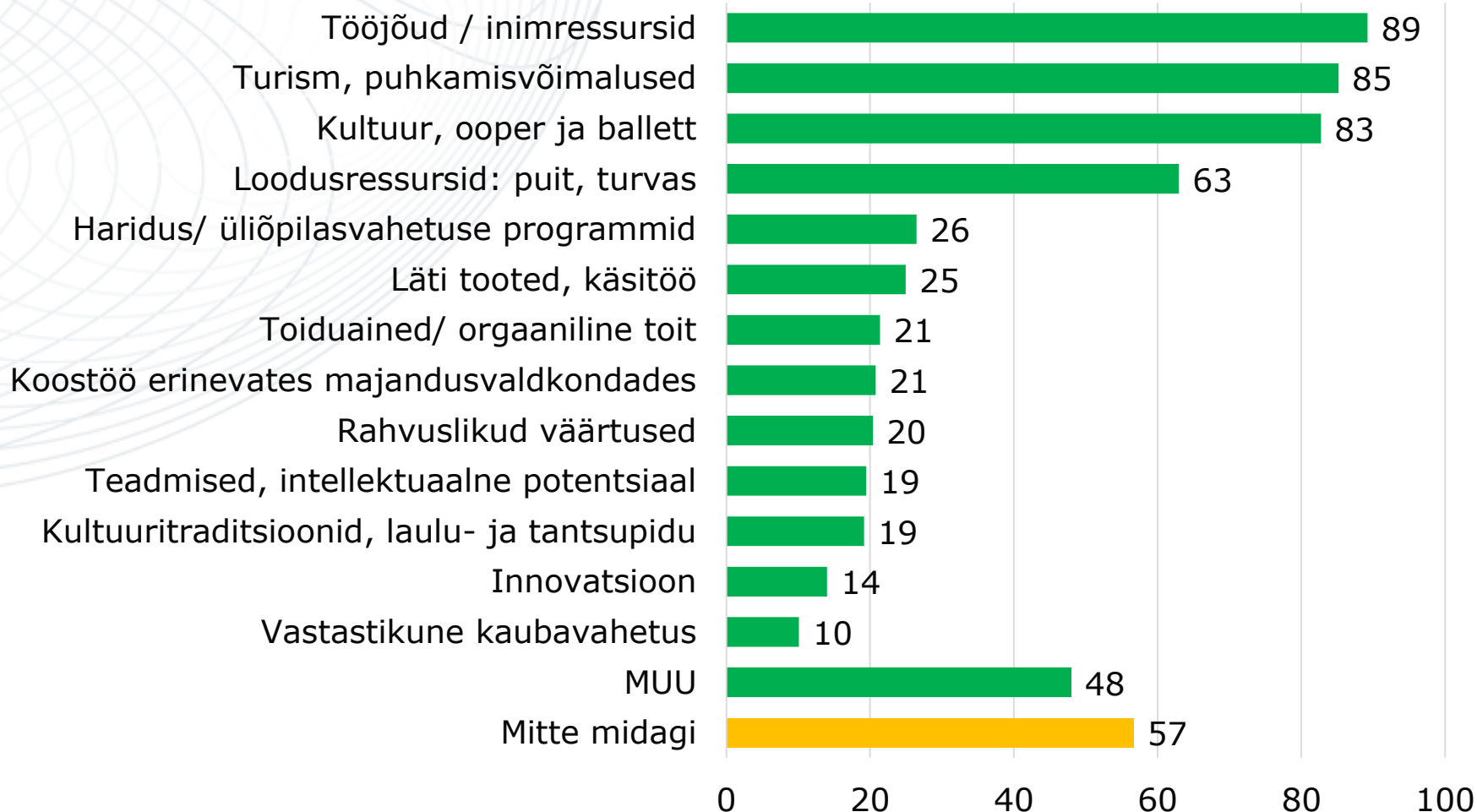
Vastas 336 inimest (56% küsitletutest)

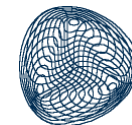
Mida võiks Läti Põhjamaadele pakkuda?

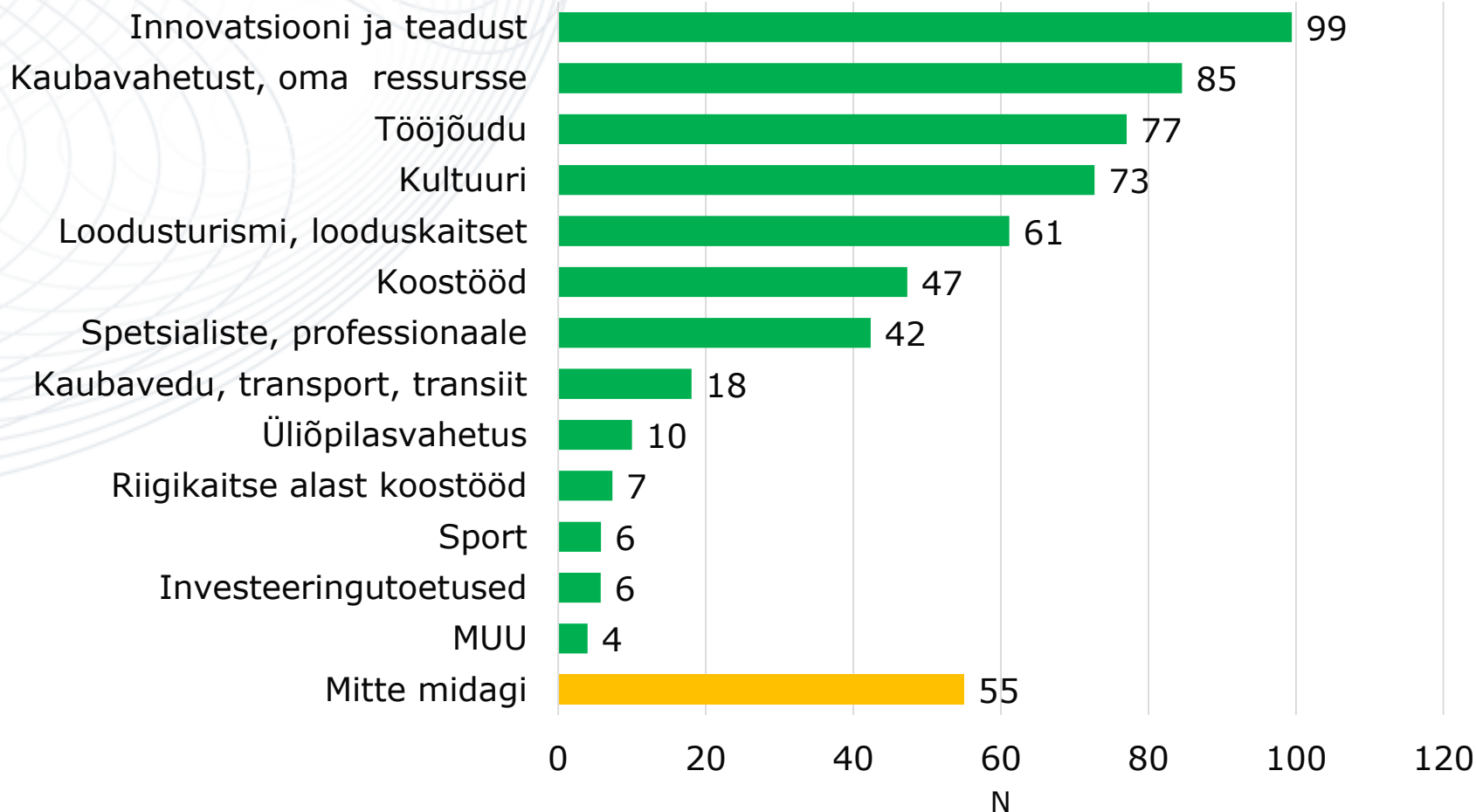
Vastas 440 inimest (73% kõigist)

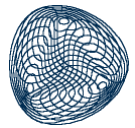
Mida võiks Leedu Põhjamaadele pakkuda?

Vastas 423 inimest (70% kõigist)

KOMMENTAARID

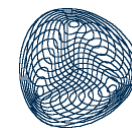

- ❖ Vastajad leiavad, et Eesti/ Läti/ Leedu võiksid Põhjamaadele pakkuda ...
 - Tööjõudu, inimressursse (5% Eestis, 15% Lätis, 13 Leedus);
 - Võimalusi turismiks (4% Eestis; 14% Lätis, 10% Leedus);
 - Kultuuripärandit, kultuuriväärtusi ja -teenuseid (7% Eestis; 13% Lätis, 12% Leedus).
- ❖ Eesti inimesed on veendunud, et Eesti on juhtiv e-riik ning võiks Põhjamaadele pakkuda IT-arendust ja digiteenuseid (17%).
- ❖ Leedus leitakse, et nende riik võiks Põhjamaadele pakkuda innovatsiooni ja teadussaavutusi (16%), kuid ka loodusressursse (14%).

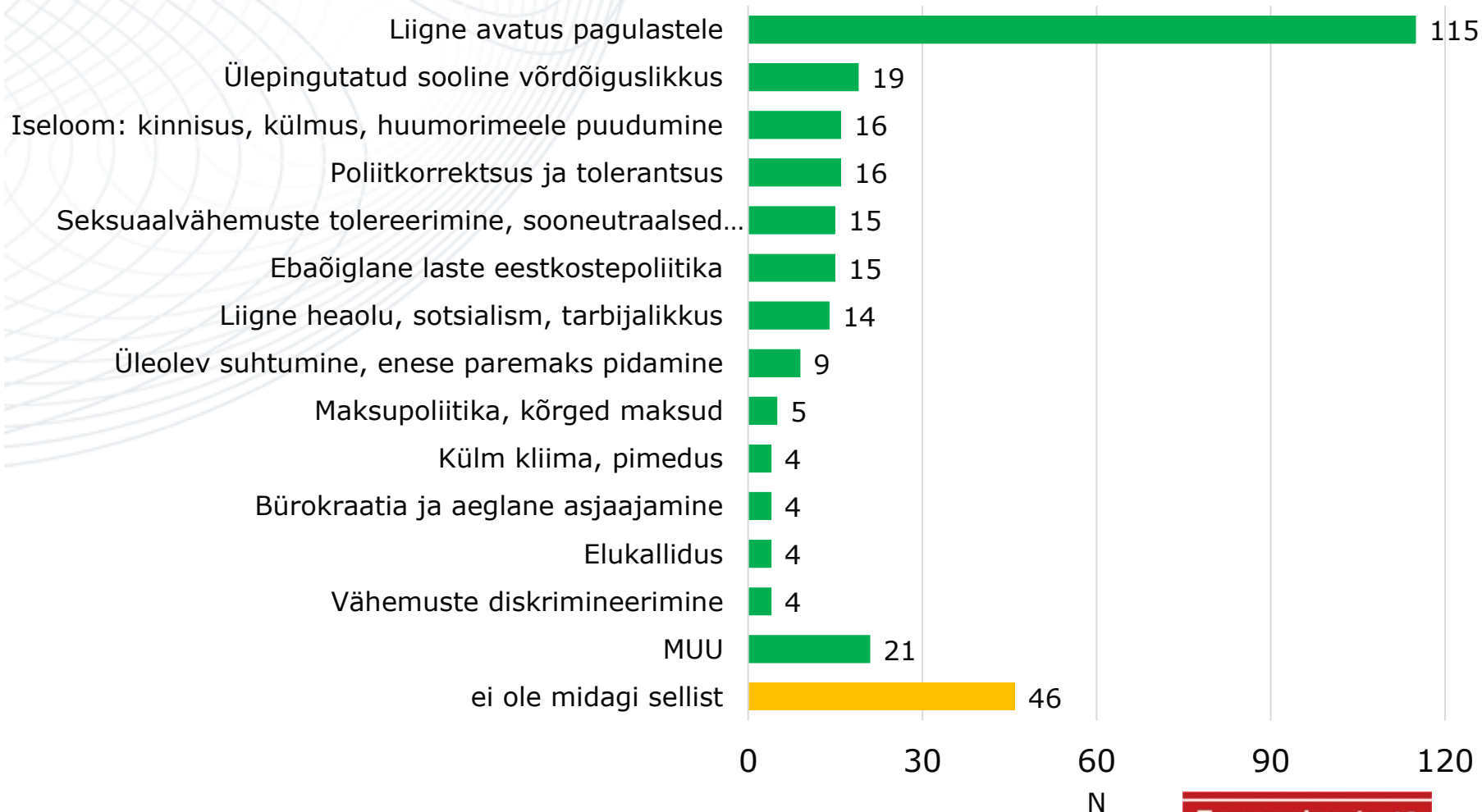
MIS BALTI RIIKIDE INIMESTELE PÕHJAMAADE
JUURES EI MEELDI

Mis Teile Põhjamaade juures ei meeldi?

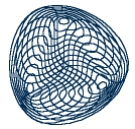
/EESTI/

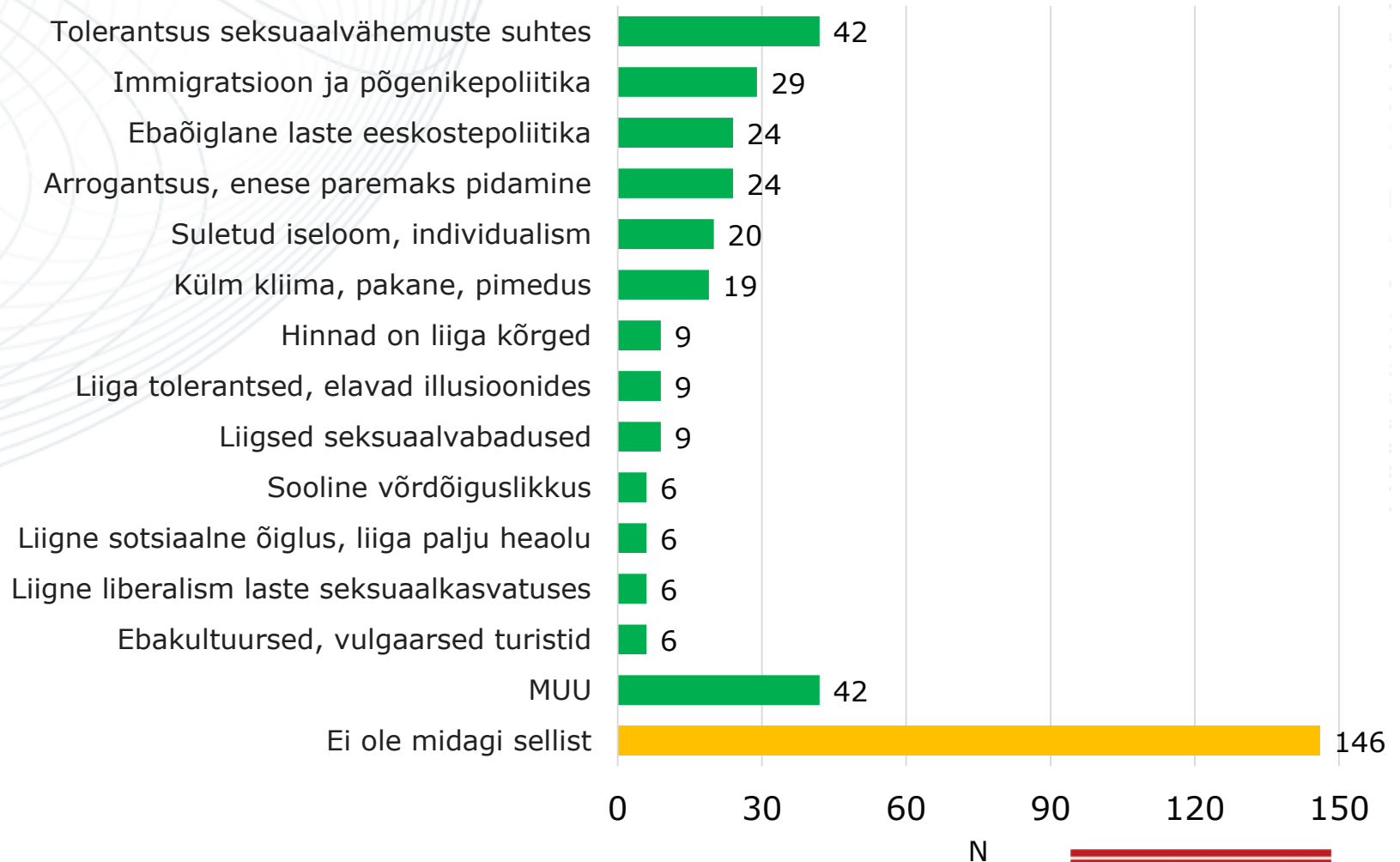
Vastas 291 inimest (48,5% küsitletutest)

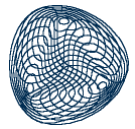
Mis Teile Põhjamaade juures ei meeldi? /LÄTI/

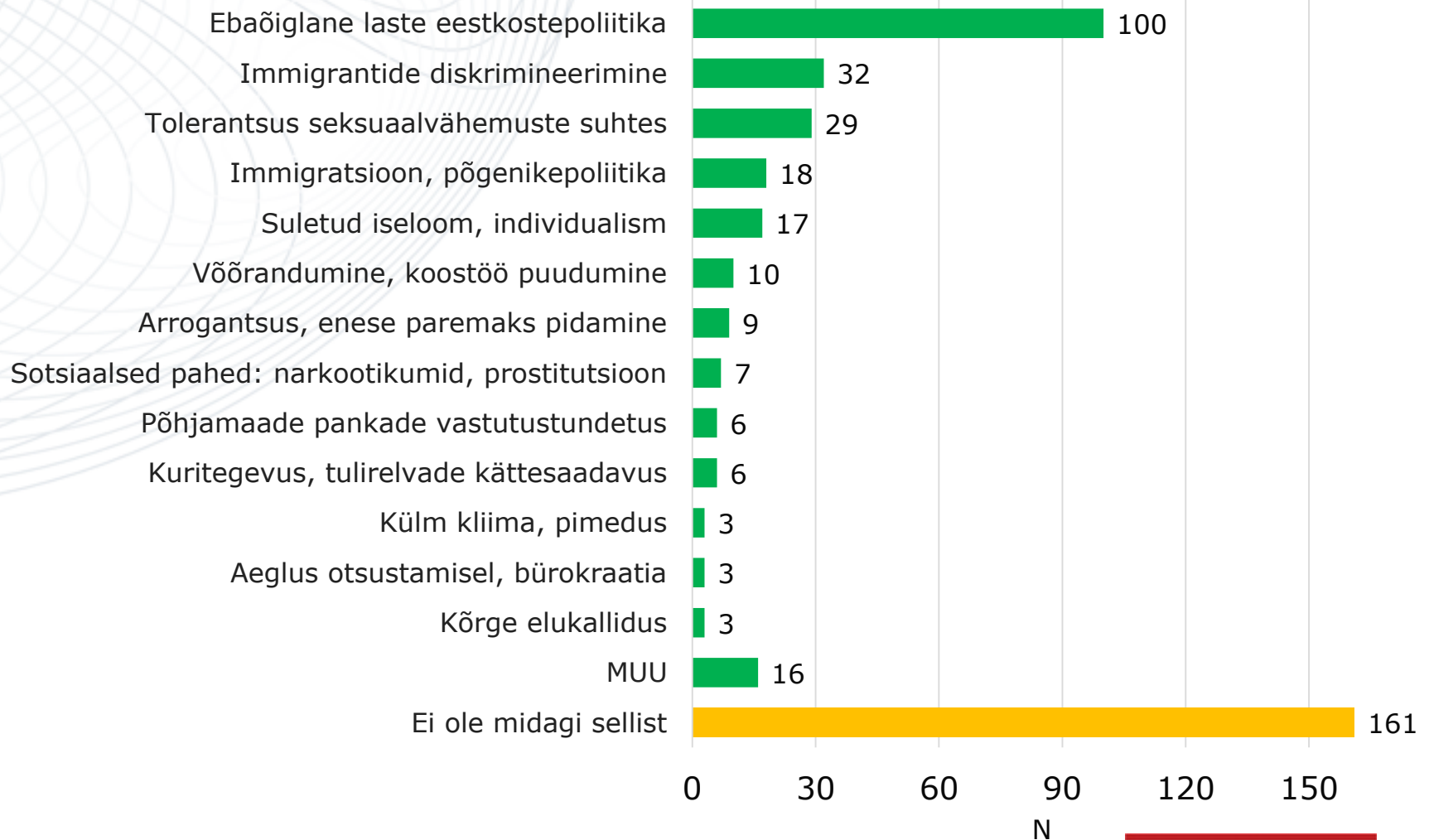
Vastas 364 inimest (60% kõigist)

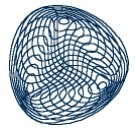

Mis Teile Põhjamaade juures ei meeldi? /LEEDU/

Vastas 395 inimest (65% kõigist)

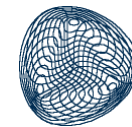

KOMMENTAARID

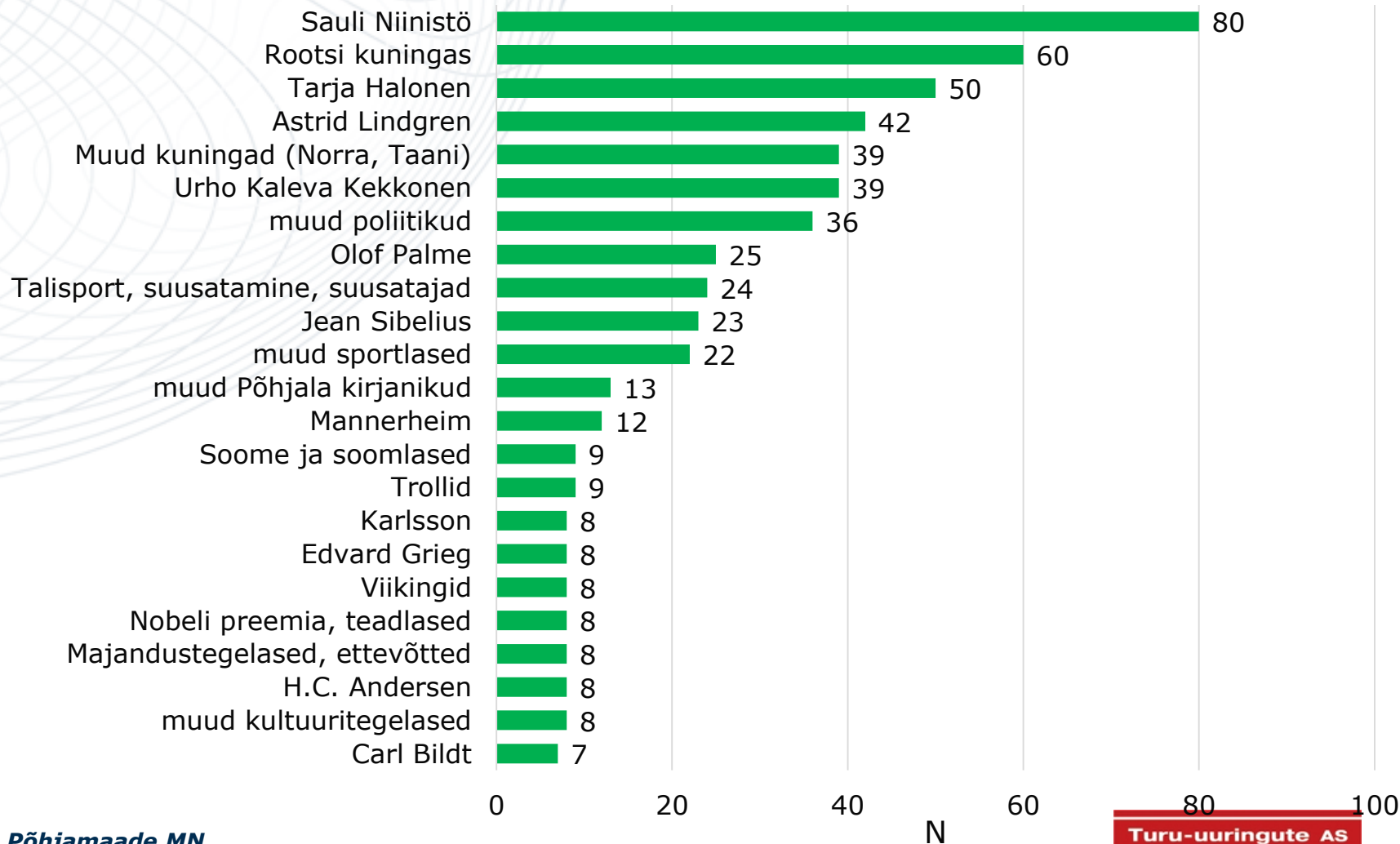
- ❖ Eesti, Läti ja Leedu inimesi häirib peamiselt Põhjamaades valitsev liigne poliitiline korrektsus ning tolerantsus selle erinevates väljendusvormides.
- ❖ Nii tõstab tervelt 19 protsenti Eestis küsitletutest peamise negatiivse joonene esile liialt liberaalset immigratsiooni- ja põgenikepoliitikat. Lätis nimetab seda teemat 5 protsenti ja Leedus 3 protsenti küsitletutest.
- ❖ Lätis on Põhjamaade negatiivsetest külgedest esikohal liialt liberaalne suhtumine seksuaalvähemustesse ning sooneutraalsete abielude toetamine (Lätis 6%, Leedus 5%, Eestis 3% küsitletutest).
- ❖ Laste eestkostet puudutavad vaidlused Põhjamaades on olnud üheks Venemaa meediakanalite lemmikteemaks juba pikemat aega, seda teemat on käsitlenud ka Leedu ajakirjandus. 17% küsitletutest Leedus (6% Lätis ja 3% Eestis) peavad Põhjamaade üheks negatiivseks küljeks laste eestkostega seotud laste ja perede õiguste rikkumisi, laste lahutamist peredest.
- ❖ Eestis (3%) ja Lätis (1%) peetakse probleemiks ka liialdusi soolise võrdõiguslikkuse juurutamisel ning sellekohaseid muutusi hariduses (sooneutraalsed lasteaiad ja koolid).

PÕHJMAADEGA SEOTUD ISIKUD VÕI
TEGELASED, KES ESIMESENA MEENUVAD

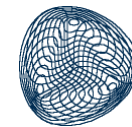
Põhjamaadega seotud isikud või tegelased /EESTI/

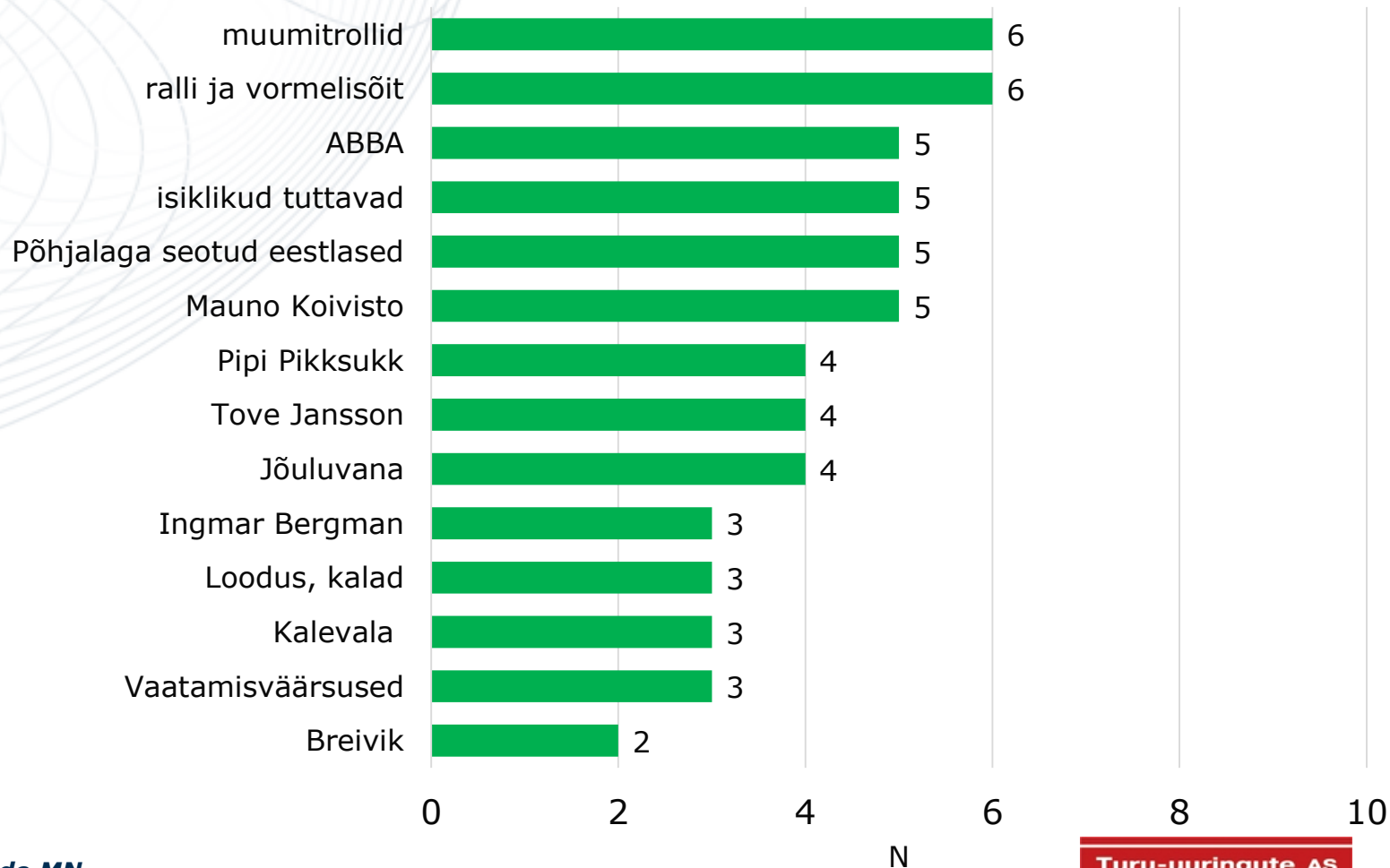
Vastas 389 inimest (65% küsitlusest)

Põhjamaadega seotud isikud või tegelased /EESTI/

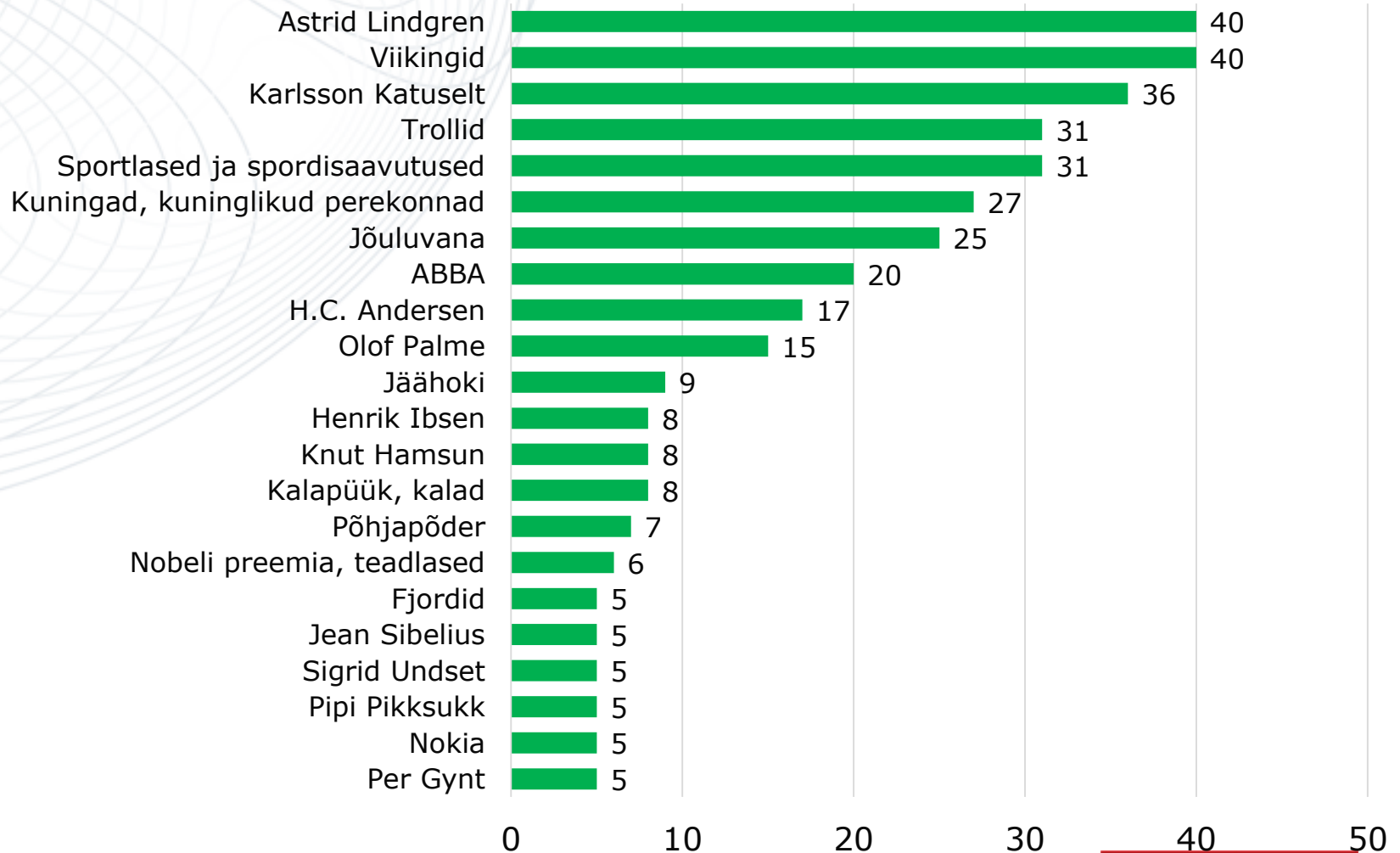
• Millised Põhjamaadega seotud isikud või tegelased meenuvad Teile esimesena? Vastas 389 inimest (65% küsitletutest)

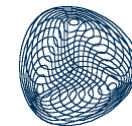
Põhjamaadega seotud isikud või tegelased /LÄTI/

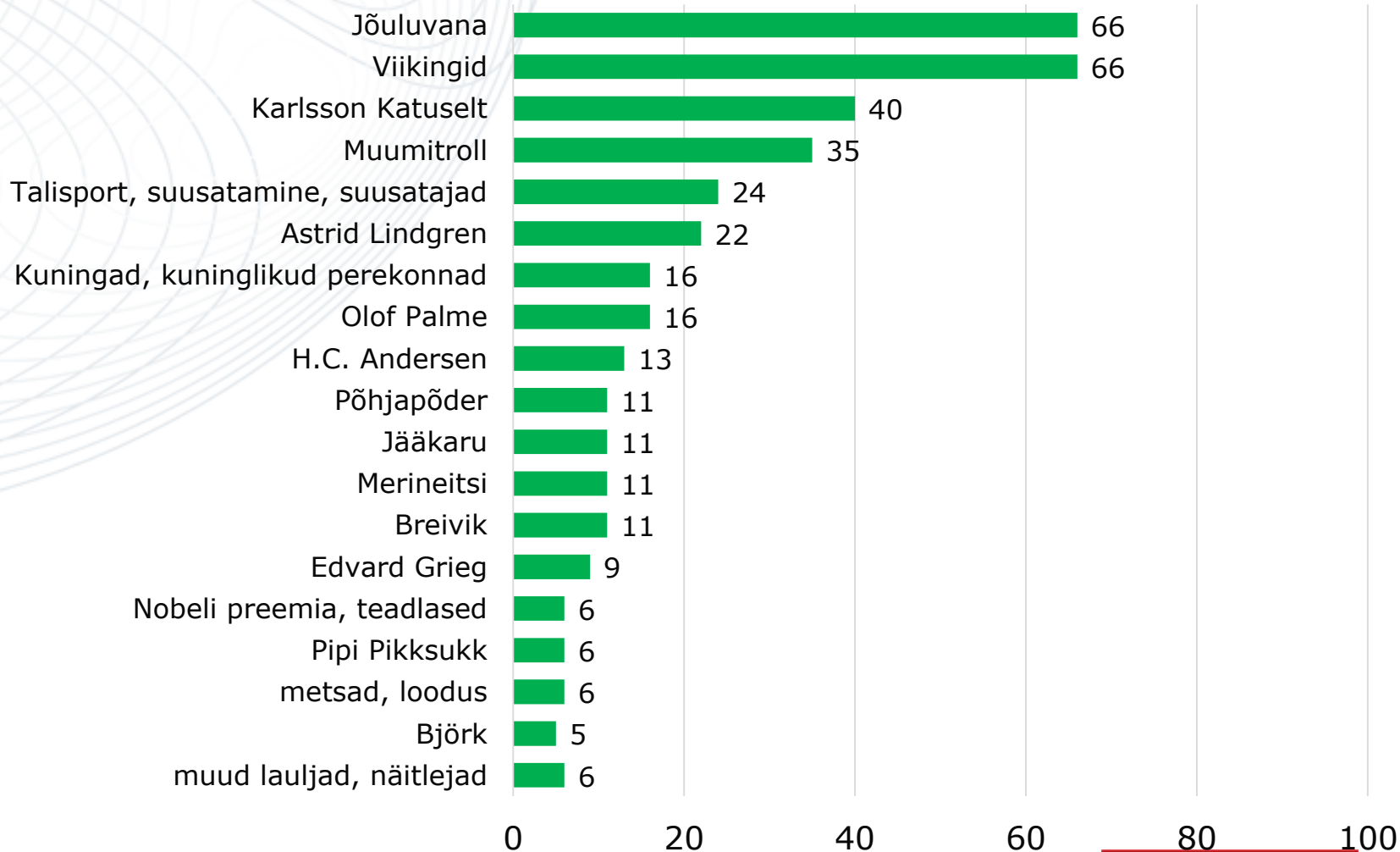
355 respondents gave the answer (59% from all)

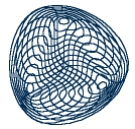
Põhjamaadega seotud isikud või tegelased /LEEDU/

365 respondents gave the answer (60,5% from all)

KOMMENTAARID

- ❖ Sellele lahtisele küsimusele saime Eestis erinevaid vastuseid kui Lätis ja Leedus.
- ❖ Kui Lätis ja Leedus meenuvad inimestele seoses Põhjamaadega erinevad tegelased kirjandusest või mütoloogiast, siis Eestis meenuvad inimestele ennekõike Põhjamaade poliitikud, eelkõige Soomest.
- ❖ Lätis ja Leedus domineerivad sellised vastused nagu “trollid”, “jõuluvana”, “Karlsson Katuselt”, “viikingid”. Eestis aga meenub inimestele kõige sagedamini Soome pregune president Sauli Niinistö või varasemad presidendid Tarja Halonen ja Urho Kaleva Kekkonen. Lisaks neile on eestlaste jaoks tähtsal kohal praegune ja ajaloost tuntud Rootsi kuningad, kes on mänginud Eesti ajaloos olulist rolli.
- ❖ Astrid Lindgren on muidugi tuntud kõigis kolmes Balti riigis, samuti on inimestel meeles endine Rootsi peaminister Olof Palme.